

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 5.

bb 1. kiépül csepel központja, kertvárossá fejlődnek a peremrészek

hi/gk/s zs bs

1965. október 5.

a főváros munkáskerületeinek általános rendezésével napirendre került csepel fejlesztése, a XXI. kerület új központjának kialakítása is. a tervek szerint 1970-ig mintegy 800 korszerű lakást emelnek a Rákóczi Ferenc utcától a Tancsics Mihály utcáig - az Ady Endre utcával párhuzamosan - húzóó területen. a már megkezdett építkezést négy újabb lakóömbégsziti majd ki, egyenként 132 családi otthonnal. az új lakásokat távfűtéssel és melegvíz-szolgáltatással látják el. a központi körzet új óvodát és bölcsődét, továbbá abc-áruházat, büfét és más létesítményeket kap.

csepel külső negyedét - ahol a kerület lakóinak kétharmada, mintegy 50 000 ember él - szintén folyamatosan rendezik, s kertváros jellegű településekké fejlesztik. itt évente mintegy 250 családi ház épül magánerebből. a 2500 lakásból álló csillagtelepi negyedben is ujonnan épült társasházakat adnak át az idén, s további 70 lakás építését kezdik meg a papírgyár környékén is. a külső részek gyorsabb ütemű fejlesztését nehezíti a közművek hiánya. a vízhálózat teljes kiépítése hat-nyolc évet vesz még igénybe, s különösen nagy gond a csatornázás. a több mint 20 000 lakosu királyerdőben például nyolc-tíz méteres szintkülönbségek vannak az utcák, sőt egyes házak között is. ezért itt ugynevezett szikkasztók elhelyezésével biztosítják a csapadék és a szennyvíz elvezetését. az utóbbi két évben több mint 100 szikkasztó épült ezen a területen. az uthálózat is korszerűsítésre szorul. a kerületi tanács elhatározta, hogy a községfejlesztési alap tekintélyes részét erre a célra fordítja. a művelődési lehetőségeket a helyi körülmények szabják meg. kertvárosban és a ritkább népességű többi körzetben kisebb művelődési intézményeket, klubokat, könyvtárakat akarnak létesíteni.

/folyt.köv./

nk

bb 1. / kiépül csepel/ 1.folyt./s

a kerület lakossága és a csepeli üzemek dolgozói szívesen vesznek részt városuk fejlesztésében. az elmúlt években például öt élelmiszerüzlet, 21 autóbusszmegálló épült társadalmi erőből, továbbá nagyszabású fásítást, parkosítást végeztek./mti/

--

bb 2. operaénekesek, balettművészek új szerepekben

ol/hné/s fm la 1965. október 5.

októberben is több szereposztási érdekességet ígér a budapesti dalszínházak műsora. először hallhatja 10-én az operaház közönsége monterone szerepében kőháti attilát, akit - mint ismeretes - az idén ősszel egy sikeres meghallgatás után szerződtetett a dalszínház. az erkel színház 13-1 machbeth előadásán kovács eszter mutatkozik be lady malcolm szerepében. ugyanezen a napon a pillangókiszasszony című operában kőháti attila éneklő bonzót, 14-én pedig bordás györgy, az operaház új ösztöndíjasa a don juan masetto-jának szerepében lép az erkel színház színpadára. beethoven fideliojában októberben először lép fel gombos éva, mint leonora, útó endre pedig mint a miniszter alakítója. az operaház 20-1 walkür előadásán veress gyula mint hunding, svéd néra pedig mint fricka mutatkozik be. kőháti attila harmadik új szerepe ebben a hónapban don carlos v. károlya az operaház 23-1 előadásán.

a hónap elején heves imre és éhn éva balettművészek 10-én mák magda mutatkozik be új szerepben és először táncolja az aida szólóját. első ízben láthatja a közönség 12-én dózsa imrét a csodálatos mandarin címszerepében, míg 19-én a coppélia előadásán sebestyén katalin, menyhárt jacqueline, gál andor, balogh ágoston és zilahi győző kap új szerepeket. a chopiniana 30-1 előadásán orosz adél és dózsa imre, míg ugyanezen a napon a bányászballadában nagy julia és gaál éva kapott új feladatot./mti/

--

- 2 -

RK

bb 3. elkészültek az új jegyzetek

fe/sk/s zs bs

1965. október 4.

az egyetemeken és főiskolákon bevezetett reform-tantervnek megfelelően az idén minden alaptárgyból és szaktárgyból elkészültek az új jegyzetek. az 1965-1966-os tanévben összesen 3000 féle jegyzet hagyja el a nyomdát, másfélmillió példányban.

a hallgatóknak első félévi tanulmányaikhoz mintegy 2200* féle jegyzetre van szükségük. a tankönyvkiadó a tanév elejére 1800 féle jegyzetet jelentetett meg egymillió példányban, a továbbiak nagy része is nyomdában van már.

az 1965-ös tanévben több új reform-egyetemi tankönyvből is tanulhatnak már a hallgatók. a történészek számára megjelent harmatta jános szerkesztésében az ókori keleti történeti chrestomatia, amely az olvasmányok kiválogatásával és eredeti dokumentumok feltárással foglalkozik. a műszaki egyetemek hallgatói kezükbe kapták simonyi károly modern elméleti munkáját, az elektronfizikát és rövidesen napvilágot lát sályi istván műszaki mechanikájának II. kötete. az építőipari és közlekedési műszaki egyetem hallgatóinak rendelkezésére áll hazai istván rektor könyve, a vetülettan. megjelent már erdei gruz tiber fizikai-kémiai praktikumának átdolgozott kiadása is. a közeli hetekben további reform-tankönyvek kiadására kerül sor, amelyek most vannak nyomdában.

a tervek szerint a reform-tankönyvek zöme - 50 tankönyv - 1966-ban készül el és áll az egyetemi és főiskolai hallgatók rendelkezésére./mti/

--

bb 4. a nyári idő becsapta az állatokat : abba maradt a szarvasbőgés a vértés és a pilis hegységben

vid/ká/tr/s la

1965. október 5.

a vértés és a pilis hegységben nemrégiben megkezdődött az őszi elmaradhatatlan erdei eseménye : a szarvasbőgés. most viszont újra elcsendesült az erdő, nem bőgnek a szarvasok. a furcsa jelenség okát a szakemberek a nyári idővel magyarázzák. az őszt ugyanis a szarvasok elsősorban a hőmérséklet csökkenésén veszik észre, s tíz fok alatti hőmérsékleten hívják párjukat. a mostani, a szokottnál jóval melegebb őszi, a 16-18 fokos erdei hőmérséklet becsapta az állatokat, úgy gondolják, visszatért a nyár./mti/

- 3 -

RK

bb 5. október közepén jelenik meg a színházi képtár első
,, kötete,,

s/tm/s fm la 1965. október 5.

érdekes kezdeményezéssel jelentkeznek október közepén a
színháztudományi intézet: megjelenteti a színházi képtár első
,, kötete,,. úgy tervezik, hogy 16 leporellót adnak ki,
s ebből egyszerre tizet bocsátanak a közönség elé. egy-egy
,, kötet,, hat képből áll. a képsorozatok egy-egy nagy színészi
szerepet, egy-egy társulat, vagy egy nagy művész pályáját
szemléltetik. az egyik leporelló például a nemzeti színház
eddig otthonait mutatja be. több színészt láthatunk majd a
képeken, akik shakespeare hamletjét játszották hazánkban.
ugyancsak külön kiadvány idézi majd fel a nagymama című
szindarab főszereplőinek alakját. az első képen az első nagy-
mamát prielle kornéliát, az utolsón pedig honthy hannát láthatjuk,
aki jelenleg is nagy sikerrel alakítja ezt a szerepet a fővárosi
operett színházban. az egyik kötetet székely mihály emlékének
szentelik és külön leporelló számol be az érdeklődőknek falujáró
színházunk, a déryné színház legsikeresebb előadásairól.

ha a színházi képtár első kiadványai megnyerik a közönség
tetszését, a színháztudományi intézet folytatja a leporelló-
sorozat megjelentetését./mti/

--

bb 6. novemberben összeül az írószövetség közgyűlése -
az irodalmi élet őszi-téli eseményei

tf/ s fm bs 1965. október 5.

mozgalmas lesz az írószövetség élete az utolsó évnegyed-
ben - közölte az mti tudósítójával kiss tiborné, a szövetség
titkára, s tájékoztatást adott az őszi-téli programról.

október közepén nemzetközi találkozóra jönnek össze buda-
pesten az európai szocialista országok költő - küldöttei; ebből
az alkalomból irodalmi konferenciát rendez a magyar írók
szövetsége., a jelenkor költészete és modern tudományos
világkép., címmel hirdetik meg a tanácskozás fő témáját.
néhány nappal korábban érdekes lírai est színhelye lesz a veszprémi
színház, ahol magyar költők látják vendégül a konferenciára hazánk-
ba érkező külföldi irodalmi személyiségeket.

/folyt.köv./

- 4 -

KA

bb 6./ novemberben.../ 1.folyt./s

a szeptemberben budapestre, szegedre és szarvasra
meghívott csehszlovák írók látogatását október végén prágába,
pozsonyba és kassára utazó tíz tagú író- delegáció viszonzza.

már a nyár derekán tárgyalt a szövetség választmánya
a külsőben álló közgyűlés előkészületeiről; körvonalazták a
plénum elé terjesztendő beszámoló fő gondolatait: hogyan alakult
az irodalmi közélet 1962 májusa, a legutóbbi közgyűlés óta -
s a költők, az írók milyen köteteket helyeztek az elmúlt
években a mai magyar irodalmi literatúra mérleg- serpenyőjébe.

a közgyűlés november második felében ül össze.

napirendre tűzik egyebek között az írószövetség működésé-
nek és szervezeti felépítésének módosítását is, hogy nagyobb
súlyt kapjon a szövetség társadalmi jellege.

szakosztályi eseményekben is bővelkednek a következő
hónapok. a drámai szakosztály - amely a színházi szezon
elején tartott drámanyelvészeti kerekasztal konferenciával
indította a mostani művelődési évadot - folytatja a tavaly
kezdődött vitasorozatot a színpadra kerülő új magyar
darabokról. rövidesen átesik a szakemberek, kritikusok ,, tűz-
próbáján,, a józsef attila színházban látható gyárfás-mű:
az ,, egérut,,. ujonnan megjelenő kötetek szabadfórumu vitái sze-
repelnek elsősorban a prózai szakosztály terveiben. további két
érdekes témának ígérkezik: az irodalmi sznobizmus, valamint a
két világháború közötti korszak társadalom-rajza magyar szer-
zők emlékirataiban. az ifjúsági irodalommal foglalkozó bizottság
különböző szekciói bonckés alá vesznek több, viszonylag mostohán
kezelt témát - mint például: a mesék lélektani szerepe a
gyermeknevelésben, továbbá, hogyan alakul a fiataloknak szóló
történeti tárgyú könyvek kiadása. ezeknek az összeállítások-
nak társadalmi nyilvánosságot kívánnak biztosítani, ezért pe-
dagógusokat, szülőket, pszichológusokat, népművelő szakembere-
ket is bevonnak a véleménycserébe. a műfordítói szakosztály
tagjai klubnapokon beszélnek meg műhelygondjaikat, készülő
munkáikat.

/folyt.köv./

- 5 -

KA

bb 6./ novemberben..../ 2.folyt./s

első közös akcióként a tudományos ismeretterjesztő társulat nemrégiben alakult szociológiai munkacsoportjával olvasás-szociológiai ankétot is rendez az írószövetség egy készülőben lévő országos felmérés alapján - könyvtárosok, tudományos kutatók, középiskolai tanárok részvételével.
/mti/

--

bb 7. négy évi szabadságvesztésre ítelték a jósoló rablót

bc/tr/s zs bs

1965. október 5.

sztojka ilona és lakatos józsef foglalkozás nélküli, xv. kerületi lakosok szőnyegcsere ürügyén házalnak, a iii. kerületben egy beteges özvegyasszonyhoz mentek be, s kinnáltnak szőnyeget cseréire. míg szót váltottak, sztojka ilona „jósolni,, kezdett az özvegynek, érthetetlen szavakat mormolt, s különböző hékus- pókusokat csinált. az asszony közben rosszul lett; a „jós,, a torkánál fogva hátralökte mire az özvegy elájult. sztojka ilona összecsomagolta a kezébe eső értékesebb holmikat, majd lakatossal együtt - aki a jóslás alatt kint várakozott - eltűnt a lakásból.

az i.-iii. kerületi bíróság sztojka ilonát - figyelembe véve, hogy már tizenhatszor megbüntették - rablásért négy évi szabadságvesztésre, lakatos józsefet pedig gazdaságért nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-- m

- 6 -

Handwritten signature

bb 8. az ndk fennállása óta több mint a hétszeresére emelkedett az országaink közötti árucsereforgalom

i sz/tné/m/vg

1965. október 5.

a magyar külkereskedelem partnereinek sorában a szovjetunió és csehszlovákia után a harmadik helyet az ndk foglalja el. az országaink közötti árucsereforgalom a német demokratikus köztársaság megalakulása óta eltelt 16 év alatt több mint a hétszeresére emelkedett.

az utóbbi másfél évtizedben a két ország nép gazdaságában végbement fejlődés eredményeként változott az áruösszetétel is. az ndk-ba irányuló magyar exportban például a gépek, műszerek aránya az 1951 évi 3 százalék helyett most elérte a 39 százalékot. a magyar kivitelben - bár a volumen nem kisebb, - az élelmiszerek aránya felére csökkent. az ndk-ból származó importunkban meg-növekedett a fogyasztási cikkek aránya.

az ez évre megkötött magyar-ndk árucsereforgalmi szerződés az összeforgalom 9 százalékos növekedésével számolt. az ideai árucserre fokozódásának üteme azonban meghaladja majd a tervezettet, erre módot nyújtottak az év közben lezajlott, úgynevezett bővítési tárgyalások is.

az ndk-ban ez évben 1000 ikerus autóbusszal gyarapszik a járműpark, s a magyar exportban ezenkívül nagy teret kapott még a gépipar több más gyártmánya, köztük a különböző szerszám-gép és a geofizikai műszer is. az ndk-ba irányuló magyar árukivitel 4-5 százalékát képezik a gyógyszerek. a fogyasztási cikkek exportjában megtalálhatók a friss gyümölcs- és fűzelékféle, a bor, a hús, a könnyűipari gyártmányok között pedig a pamutszövet és a cipő.

az ndk gyorsütemben fejlődő iparának gyártmányai közül a vásárlók körében is jól ismertek hazánkban a gépjárművek, a lakberendezési tárgyak, a háztartási felszerelések, fotovegyszerek, filmek. a személyautókon kívül az évben 824 tehergépkocsi érkezik az ndk-ból. külkereskedelmünk 3 millió rubel értékben vásárolt szerszám-gépeket, 2 millió rubelért hajó diesel-motorokat és agregátokat és 2,3 millió rubel értékben rendelt a hűv motorkocsikhoz elektromos berendezéseket. mezőgazdasági üzemek gépparkja ez évben 7295 darab különböző típusú ndk gyártmányú géppel gyarapszik. a más részére 100 hűtővagont gyártott az idén az ndk ipara. a magyar könnyűipari üzemekbe 3,5 millió rubel értékű textilipari gép- és gépalkatrész került az ndk-ból. az élelmiszeripar részére pedig 1,2 millió rubel értékű gépi berendezést szerez be külkereskedelmünk. a magyar vállalatokhoz egyre nagyobb mennyiségben érkezik az ndk-ból építőipari gép és építőanyag, valamint különböző vagyianyag is. a magyar szénbányászat továbbfejlesztése szempontjából nagyon fontos az a szerződés, amelynek értelmében az ndk gyárai szállítják a visontai külszíni fejtés gépeit.

/folyt.köv./

8.05/-n

-7-

Handwritten signature

bb 8. /az ndk ... 1. folyt./ m

a két ország illetékes szervei megkezdték a következő öt évre vonatkozó árucserforgalmi megállapodás megkötésének előkészítését, s az államközi tárgyalásokra a következő hetekben kerül sor. a tervegyeztető konzultációk alapján várhatóan a következő öt évben 30-35 százalékkal emelkedik majd a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság közötti árucserforgalom. /mti/

...-

bb 11. jól vizsgázott az első hazai zöldségmanipuláló gépsor - óránként 50-60 mázsa zöldséget tisztít, osztályoz

1 ie/m/ká

1965. október 5.

befejezte próbaüzemét a mezőgép és malomgép fejlesztési intézet tervei alapján a mosonmagyaróvári gépgyárban készült zöldségmanipuláló gépsor prototípusa. a kisebb méretű üzemnek is megfelelő gépsor 30 méter hosszú, berendezéseit csaknem 30 elektromotor hajtja, kiszolgálásához mintegy 50 ember munkájára van szükség.

a kísérleti tapasztalatok szerint a gépsor óránként 50-60 mázsa zöldség teljes manipulálását látja el: kiválasztja a szennyeződést, majd megtisztítja, mossa, minőség szerint válogatja, méret szerint osztályozza és csomagolja az árut.

a nagykorösi állami gazdaságban és a kertészeti és szőlészeti főiskola tököli tangazdaságában a két gépsor 50-50 vagon paradicsomot és zöldséppaprikát dolgozott fel. munkájával az üzemeltetők meg voltak elégedve, de kiderült, hogy ezek a gépsorok túlságosan nagyok, a mi átlagos kertészeti üzemekben nem használhatók ki gazdaságosan. a hazai felhasználók részére ezért „kicsinyíteni”, fogják a bevált prototípust. de van már megrendelője a „nagy”,-nak is: a kísérleti példány alapján a szovjetunió 30 zöldségmanipuláló üzemet rendelt. /mti/

...-u

le

8.10/-n

-8-

bb 10. 12.600 , 000 négyzetméter műbőr készül az idén

1 sz/tr/m/vg

1965. október 5.

a könnyűipar szakemberei megvizsgálták a műbőrgyártás alakulását és továbbfejlesztésének lehetőségeit, hogy a tapasztalatok birtokában előkészíthessék e termékcsoport gyártására vonatkozó öt éves tervet.

a műbőrgyártás bár hazánkban régi múltra tekint vissza - a század eleje óta készült ugynevezett viaszosvászon, - de a mai értelemben vett igazi bőrt helyettesítő anyagok csak az utóbbi években terjedtek el. 1957-ben kezdődött meg a pvc. alapanyagú műbőrök gyártása. ennek továbbfejlesztésével vezették be tavaly a habszerkezetű ugyancsak pvc-ből készülő műbőrök előállítását.

a műbőrgyártást győrbre összpontosították, s az üzem ezévi termelése 12 millió 600 ezer négyzetméter. a gyártmányok választéka is bővült. a győri pamutszövő és műbőrgyár 150 féle termékkel rendelkezik. gyártmányait felhasználja a ruházati, a cipő a kárpi-tos, a bőrdíszműipar, sőt a jármű- és az építőipar is. a járműipar teljesen el tudja látni pvc padlókárpittal, az építőipar egyre sürgetőbben jelentkező igényének kielégítését azonban még nem tudja megoldani.

a műbőr, egyre nagyobb mennyiségben kerül exportra, elsősorban bőrdíszműipari termék formájában. a bőrdíszműipar révén a hazánkban készülő műbőröknek csaknem egynegyed részét a külkereskedelem értékesíti.

a könnyűipar a győri gyár feladatává tette a poliuretán habbal rétegeelt textiliák előállítását is. a gyártás az idén kezdődött meg, s az ez évi termelés 600.000 négyzetméter. 78 féle alapkelmével végeztek kísérletet, s a gyártmányfejlesztési bizottság harminkettőt fogadott el. ezek az új termékek konfekcionálva kerülnek forgalomba. minőségük felveszi a versenyt a hasonló külföldi készítményekkel.

a műbőrgyártás további gyorsított fejlesztésére van szükség, a felhasználók eddig bejelentett igényei alapján a jelenlegi termelést meg kellene kétszerezni. ehhez nagyarányú beruházásra lesz szükség és a könnyűipar vezetői megbízták a könnyűipari tervező irodát, hogy készítsen tanulmánytervet a győri pamutszövő és műbőrgyár bővítésére, hogy a leggazdaságosabb megoldásokkal fokozhassák e keresett cikkek gyártását. /mti/

...-

le

8.40/-n

-9-

bb 12. a közszükségleti cikkek választékát gyarapítja az önálló exportjoggal felruházott hungarocoop

i sz/tné/m/

1965. október 5.

a külkereskedelmi minisztérium az évben a szövosz-al egyetértésben kibővítette a szövosz-nál 1956-óta működő árucserereformgalmi iroda jogkörét és hungarocoop néven mint külkereskedelmi joggal felruházott vállalatot megbizta a belkereskedelmi áruválaszték bővítésével.

a hungarocoop árucsererekapcsolatot tart fenn valamennyi szocialista ország szövetkezeti szerveivel, s a társadalmi kapcsolatokon kívül már kereskedelmi együttműködést is épített ki az angol, az izlandi, a dán, a norvég és más tőkés országok szövetkezeteivel. a külkereskedelmi minisztérium és a külkereskedelmi bank hathatósan támogatja az új külkereskedelmi szerv ezirányú tevékenységét.

áruválasztékcseré formájában a hungarocoop a szovjetunióból például gómbfát, tűzifát, szenet, hűtőszekrényeket, fotocikkeket, órákat és egyéb, hazánkban keresett szovjet gyártmányokat importál az államközi szerződésben foglalt kontingensen, illetve mennyiségen felül. most például, hogy a közelmúltban lezajlott árleszállítási akció során kiürült az ofotért raktárkészlete, a centroszojuztól, a szovjet szövetkezeti központtól terven felül szerzi be a hazánkban nagy keresletnek örvendő fényképezőgép típusokat, amelyek még a karácsonyi vásárra megérkeznek. az ndk-ból többek között műszálszövetet, csillárokot, halkonzerveket, romániából az árvizkárók helyreállításához különösen szükségessé vált tetőcserepet, ajtó- és ablakkereteket, csehszlovákiából jawa mopedeket szerez be a hungarocoop. a csehszlovák mopedek a következő hetekben kerülnek forgalomba. a négrád-verőcén felépült üdülőváros faházai szintén a szövetkezeti kereskedelmi szervek útján kerültek Lengyelországból hazánkba.

az áruválaszték-csereként érkező külföldi cikkekért a főleges raktárkészletekből származó árukkal, illetve a szövetkezetek szabad kapacitásából származó termékekkel fizet a hungarocoop. exportcikkek között a golyóstolltól kezdve a savanyított káposztáig sokféle olyan áru is szerepel, amely egyik szakosított külkereskedelmi vállalat árucsoportjába sem illik bele.

/folyt.köv./

8.45/-n

-10-

bb 12. /közszükségleti ... 1. folyt./ m

a hungarocoop egyik igen érdekes feladata a szövetkezetek szabad termelő kapacitásának hasznosítása. bár ebben még a kezdeti lépéseknél tartanak, máris nagyobb mennyiségű női, férfi és gyermek konfekciógépi felsőruházati cikk exportját kezdték meg. a vásárlók között van az ndk kereskedelmi szerve valamint több tőkés áruházi konzern. több tőkés cég megrendelésére például az általuk hozott alapanyagokból a pécsi kossuth ktsz hócsizmát, a szolnoki vörös csillag ktsz férfiöltönyöket, a budapesti ujegység ktsz si-anorákot, több vidéki szövetkezet pedig férfi és női kabátot, kempingöltönyt készít. ezek a termelőegységek eddig nem teljesítettek exportrendeléseket és most kezdik őket bevonni az exportra termelők sorába. ilymódon újabb exportkapacitásokat tárnak fel. /mti/

-..-

bb 19. kiépült a falusi gázcseretelep hálózat bács-kiskun megyében

vid/tné/m/szf

1965. október 5.

bács -kiskun megyében a helyi tanácsok a földművesszövetkezetek segítségével propán-bután gáz-cseretelepeket rendeznek be a falvakban. erre a célra a nagyobb földművesszövetkezetek célrészjegyet bocsájtottak ki. eddig három községben - bácsalmáson, jánoshalmán és kunszentmiklóson - kezdődött el a rendszeres propán-bután gázszolgáltatás. Legutóbb a kunszentmiklósi telepet adták át. itt 600 palackot tárolhatnak. jelenleg még csak 130 gázfogyasztó van a községben. a közeljövőben a megyei további nyolc községben tervezik gázcseretelep létesítését a földművesszövetkezetek. /mti/

-..-

bb 20. új iskola pécs-vasason

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

pécsen, a vasasi bányásztelepülésen új nyolc-tantermes általános iskola készült el, hat- és félmillió forintos költséggel. a tágas, modern épületet október 15-én veszi birtokába a 440 vasasi kisdia. /mti/

-..-

8.50/-n

-11-

1010101

bb 12. a közszükségleti cikkek választékát gyarapítja az önálló exportjoggal felruházott hungarocoop

i sz/tné/m/

1965. október 5.

a külkereskedelmi minisztérium az évben a szövosz-al egyetértésben kibővítette a szövosz-nál 1956-óta működő árucserereformalmi iroda jogkörét és hungarocoop néven mint külkereskedelmi joggal felruházott vállalatot megbizta a belkereskedelmi áruválaszték bővítésével.

a hungarocoop árucsererekapcsolatot tart fenn valamennyi szocialista ország szövetségi szerveivel, s a társadalmi kapcsolatokon kívül már kereskedelmi együttműködést is épített ki az angol, az izlandi, a dán, a norvég és más tőkés országok szövetségi vel. a külkereskedelmi minisztérium és a külkereskedelmi bank hathatósan támogatja az új külkereskedelmi szerv ezirányú tevékenységét.

áruválasztékcseré formájában a hungarocoop a szovjetunióból például gőmfát, tűzifát, szenet, hűtőszekrényeket, fotocikket, órákat és egyéb, hazánkban keresett szovjet gyártmányokat importál az államközi szerződésben foglalt kontingensen, illetve mennyiségen felül. most például, hogy a közelmúltban lezajlott árleszállítási akció során kiürült az ofotért raktárkészlete, a centroszojuztól, a szovjet szövetségi központtól terven felül szerzi be a hazánkban nagy keresletnek örvendő fényképezőgép típusokat, amelyek még a karácsonyi vásárra megérkeznek. az ndk-ból többek között műszálszövetet, csillárokat, halkonzerveket, romániából az árvizkárok helyreállításához különösen szükségessé vált tetőcserepet, ajtó- és ablakkereteket, csehszlovákiából jawa mopedeket szerez be a hungarocoop. a csehszlovák mopedek a következő hetekben kerülnek forgalomba. a négrád-verőcén felépült üdülőváros faházai szintén a szövetségi kereskedelmi szervek útján kerültek Lengyelországból hazánkba.

az áruválaszték-cseréként érkező külföldi cikkekért a főlegesen raktárkészletekből származó árukkal, illetve a szövetségek szabad kapacitásából származó termékekkel fizet a hungarocoop. exportcikkek között a golyóstolltól kezdve a savanyított káposztáig sokféle olyan áru is szerepel, amely egyik szakosított külkereskedelmi vállalat árucsoportjába sem illik bele.

/folyt.köv./

8.45/-n

-10-

bb 12. /közszükségleti ... 1. folyt./ m

a hungarocoop egyik igen érdekes feladata a szövetségek szabad termelő kapacitásának hasznosítása. bár ebben még a kezdeti lépéseknél tartanak, máris nagyobb mennyiségű női, férfi és gyermek konfekcióipari felsőruházati cikk exportját kezdtek meg. a vásárlók között van az ndk kereskedelmi szerve valamint több tőkés áruházi konzern. több tőkés cég megrendelésére például az általuk hozott alapanyagokból a pécsi kossuth ktsz hócsizmát, a szolnoki vörös csillag ktsz férfiöltönyöket, a budapesti ujegység ktsz si-anorákot, több vidéki szövetséget pedig férfi és női kabátot, kempingöltönyt készít. ezek a termelőegységek eddig nem teljesítettek exportrendeléseket és most kezdik őket bevonni az exportra termelők sorába. ilymódon újabb exportkapacitásokat tárnak fel. /mt1/

bb 19. kiépült a falusi gázcseretelep hálózat bács-kiskun megyében

vid/tné/m/szf

1965. október 5.

bács-kiskun megyében a helyi tanácsok a földművesszövetségek segítségével propán-bután gáz-cseretelepeket rendeznek be a falvakban. erre a célra a nagyobb földművesszövetségek célrészjegyet bocsájtottak ki. eddig három községben - bácsalmáson, jánoshalmán és kunszentmiklóson - kezdődött el a rendszeres propán-bután gázszolgáltatás. legutóbb a kunszentmiklósi telepet adták át. itt 600 palackot tárolhatnak. jelenleg még csak 130 gázfogyasztó van a községben. a közeljövőben a megyei további nyolc községben tervezik gázcseretelep létesítését a földművesszövetségek. /mt1/

bb 20. új iskola pécs-vasason

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

pécsen, a vasasi bányásztelepülésen új nyolc-tantermes általános iskola készült el, hat- és félmillió forintos költséggel. a tágas, modern épületet október 15-én veszi birtokába a 440 vasasi kisdíák. /mt1/

8.50/-n

1000el

-11-

bb 9. ujfajta padlóburkolat - a szegélylécra feszített pvc fólia

i sb tné vm vg

1965. október 5.

a német demokratikus köztársaságban tanulmányuton járt magyar szakemberek javaslatára egy új keletnémet találmányt próbált ki most az országos szakipari vállalat. a találmány ujfajta műanyag padlóburkolat, amelyet a szokástól eltérően nem kell ragasztani. az új módszerrel a betonlajzatra fél centiméteres laza filcréteget helyeznek, majd egy milliméter vastag pvc fóliával borítják. ezt a műanyagtakarót azonban erősen kifeszítik és a falak mentén leszegeznek. a keletnémet tapasztalatok szerint ezzel a módszerrel gyorsabb a padlóburkolat elkészítése, mint ragasztással. ezenkívül az ujfajta padló rugalmasabb, hatásosabban tompítja a léptek zaját és a nehéz butorok csusztatását is jobban kibírja, nem szakad fel, mint sok esetben a ragasztott pvc lemez. a gyulai páll utcában, a hírlapkiadó vállalatnak épülő új épületszárny első emeletén kerül sor a keletnémet találmány kipróbálására. a német szakemberek mintegy 200 négyzetméternyi feszített pvc padlót helyeznek el. számos magyar szakértő is figyelemmel kíséri a munkát és kedvező tapasztalatok esetén nagy tételekben rendelnek ebből az ujfajta anyagból az új irodaházakhoz, esetleg lakásokhoz is./mti/

-. -

bb 13. teljes „gőzzel„ dolgoznak a hibridüzemek - jó a termés, eddig 400 vagon mag került zsákokba - a hazai igények kielégítése után 2000 vagonnyi hibridkukoricát exportálunk

i cs sk vm ká

1965. október 5.

az állami gazdaságok 12 korszerű hibrid-kukorica feldolgozó üzeme az elmúlt hetekben fokozatosan munkába kezdett, s jelenleg már mindenütt teljes „gőzzel„ dolgoznak. a magnak termesztett hibridkukoricák általában jó termést ígérnek, a termésnek körülbelül kétharmada már beérte, az egyharmad rész beéréséhez azonban legalább még két heti száraz, napos időre lenne szükség. a 12 hibridüzemben eddig kerekén 400 vagonnyi hibridkukorica-magot tettek zsákokba, ez a tervezett teljes mennyiségnek körülbelül 10 százaléka. előreláthatólag 5000 vagonnyi „nyers„ termést kell feldolgozni az idén. a hazai hibridkukoricák közül különösen az mv-40-es és az mv-50-es sikerült jól, a külföldi fajták közül pedig a kc-3-as és a may-bay fajta adott kitűnő termést, ez utóbbi zömét nyugat-németországba szállítják. a hazai szükséglet teljes kielégítése után az ideai termésű hibridkukorica magból mintegy 2000 vagonnyit exportálnak. legfontosabb hibridkukorica megrendelőink: a német demokratikus köztársaság, csehszlovákia és Lengyelország./mti/

9,00/m

92i Zeli

- 12 -

bb 18. várjunk a szürettel! - meggyorsult az érés, a korai szőlőfajták elérték a 17-20 cukorfokot - a kései fajtáknál is lényeges javulás várható

i cs/sk/m/ká

1965. október 5.

nagyon várták már a szőlészek, borászok - és nem kevésbé a fogyasztók - a múlt héten megérkezett száraz szép időt, a vénasszonyok nyarát 3-4 hetes lemaradás volt a szőlők fejlődésében, elhúzódott az érés. szeptember utolsó hetében a borszőlők általában 10-13 cukorfokosak voltak. a legutóbbi egy hét végre meggyorsította az érést, a tartós napsütés, a csaknem nyári meleg máris számottevően javította a szőlők minőségét.

a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán tájékoztatásul elmondották, hogy néhány alföldi borvidéken szeptember közepén megkezdtek ugyan a rothadásra hajlamos szőlőfajták, főleg az ezerjő szüretelését, de a száraz, meleg idő beköszönésével félretették a puttonyokat, s az eredmények a várakozókat igazolták: az egyhetes napsütés általában 2-3 fokkal növelte a cukortartalmat. a kései fajták jelenleg 13-16 fokosak, a korai fajtáknál viszont - medoc noire, leánya, rizling silváni, muscat othonell, stb. - helyenkint 16-19 fokot is mérnek, kecskemét környékén a medoc noire elérte a 20 fokot.

a legutóbbi határszemlék és jelentések szerint a szőlők általában lombosak, zöldek, akár heteken át érlelhetik még a termést. a szakemberek azt ajánlják, hogy ahol a szőlő még nem érte el a 17 cukorfokot, a tőkék lombosak, a szőlő egészséges, és a gazdaság a későbbi, ugynevezett munkacsucok idején is tud majd elegendő munkaerőt adni az esetleg sürgős, gyors szürethez, amellyel tárolótér és feldolgozó-kapacitás is rendelkezésükre áll - ott várjanak a szürettel! még akkor is, ha a minőségi javulás „heti„ normája nem mindenütt éri majd el a 2-3 fokot. /mti/

-. -

9.05/-n
1020 Zeli

-13-

bb 14. negyvenezer elektromos fűtőkalkalmatosság, több mint százezer hagyományos kályha a fűtési idényre

i kf vm

1965. október 5.

a belkereskedelmi minisztérium vas-műszaki főigazgatóságán a közelgő fűtési idénnyel kapcsolatban elmondották, hogy a tavalyinál nagyobb mennyiségű - mintegy 40 000 - elektromos fűtőkalkalmatosság, hőszigetelő, kályha, kandalló, került az üzletbe, s ez várhatóan kielégíti az igényeket. az 500 wattos kis hőszigetelőktől a nagyteljesítményű villanykályhákig megfelelő a választék is. most kerül forgalomba először, olyan 2-3 kilowattos elektromos kályha, amelylyel már a kisebb lakások rendszeres fűtése is megoldható.

a hagyományos kályhákból az év végéig több mint százezer áll a lakosság rendelkezésére. a választékot mintegy 10 000 tetszetős román import kályha bővíti, s újdonságként kerül forgalomba a „konvex”, elnevezésű, modern vonalú kályha. ezenkívül a keresett olajkályhákból - a kiutalásokra - a tavalyi mennyiség kétszerese, mintegy 22 000, kerül az üzletbe. a negyedik negyedévben a gázművek bekapcsolási tervét figyelembevéve mintegy 3 000 gázkályhát is biztosított a kereskedelem a lakosságnak.

a házi tüzelés egyéb tartozékaiból nem mindenben tudják kielégíteni az igényeket. vidéken ugyan lesz elegendő fekete kályhacső, budapesti azonban - mert a fővárosi vasipari vállalat a kereskedelem megrendelésének csak a felét teljesíti - hiánnyal lehet számolni. könyökcsőből is problémát okoz az ellátás. még az idén sem lesz elegendő az évek óta hiánycikknek számító zománczott füstcső. a fűtés apróbb kellékei - szenes kanna, lapát, tüzpiszkáló, kályha-ellenző - bő választékban s az igényeknek megfelelő mennyiségben kerül forgalomba. /mti/

bb 26. Üvegház épült a jobbágyi általános iskola kertjében

vid tné vm fm

1965. október 5.

88 000 forint költséggel a biológiai oktatás céljára üvegház épült a jobbágyi általános iskola kertjében. az iskola tanárai és diákjai 20 000 forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá az építkezéshez. az üvegház vasszerkezetét az óbudai gázgyártól kapták ajándékba a jobbágyi diákok, az üvegezést a szülői munkaközösség tagjai végezték el. az első délszaki növényeket a budapesti állatkert ajánlotta fel az iskola részére, és különleges növényküldemények érkeznek debrecenből és az ország más növénytani telepeiről is. /mti/

bb 21. közös összefogással felszámolják a cigányputrikát a cell-dömölki járásban

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

a celldömölki járási tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott, hogy a járás területén közös összefogással felszámolják a cigányputrikát. a határozat megvalósítása folyamatban van. csön-gén, jánosházán, celldömölkön épülnek már a családi házak a cigányok számára. az otp kölcsönt ad erre a célra, a helyi lakosság pedig bontott anyaggal, társadalmi munkával, a termelészövetkezetek és állami gazdaságok fuvarral, a tanácsi dolgozók a tervek elkészítésével segítik a családi házak mielőbbi felépítését. így jutott többek között modern két szoba-konyhás, összkomfortos lakáshoz jánosházán a 11 gyermekes horváth károly, celldömölkön pedig kolompár józsef családja. celldömölkön a berzsenyi telepen épít otp-hittel modern, egészséges családirházat a négy gyermekes bakonyi kálmán. a helyi vörös csillag termelészövetkezet szorgalmas dolgozója. /mti/

bb 22. szüreti mulatságok bács megye falvaiban

vid/j/m/fm

1965. október 5.

a duna-tisza közén ismét felelevenedtek a hagyományos szüreti mulatságok. a vidám, mókás felvonulásokat, a bálkat a legtöbb községben a kisz-szervezetek rendezik vasárnaponként. az első nagyszabású szüreti karneválokra kelebián és garán került sor. az új szülői ünnepét októberben mintegy 40 helyen rendezik meg. bácska nemzetiségi falvaiban a szüreti mulatságokon, felvonulásokon ősi népviseletben vonulnak fel a fiatalok. /mti/

bb 23. szüreti bált rendeznek a soproni fenyves-szállóban

vid/lk/m/ki

1965. október 5.

a nyáron megnyílt soproni fenyves-szállóban október 26-án nemzetközi szüreti bált rendeznek. már több külföldi csoport jelezte részvételét. ezen a napon a budapesti autóklub is kirándulást rendez sopronba.

abál alkalmával a szálló teraszain szőlőlugast állítanak fel és a rég szokásoknak megfelelően csőszök őrzik majd az édes fűrtöket. /mti/

9.10/-n

-14-

10.16. L. el.

9.15/-n

10.16. L. el.

-15-

bb 15. az utolsók közül az élvonalba került a híradástechnikai gépgyár

i sl tné vm vg

1965. okt-ber 5.

a kombájngyártás megszűnése után 1963 közepén az emag gyárat híradástechnikai gépek gyárává alakították át, amely igen nehéz körülmények között kezdett munkához. a kísérletezésekkel járó bizonytalanság még hónapokkal később is érződött akkor, amikor már program szerint nagy sorozatban kellett gyártaniok a különféle próbapadokat és furógépeket, s rá kellett térniök teljes híradástechnikai gépsorok gyártására. hiányzott a szervezottség, laza volt a fegyelem, s 1965 márciusáig egyszer sem tudták teljesíteni tervüket.

a gyár ez év elején új vezetőket kapott, s a szervezottség megszilárdításával sikerült visszaadniok az emberek munkakedvét, megjavult a fegyelem. a gyár 180 munkabrigádja közül 50 munkacsoport a szocialista cím elnyeréséért kelt versenyre, s a teljesítmények növekedésnek indultak. egy fő egy napi eredménye jelenleg 33 százalékkal magasabb, mint ez év januárjában, eleinte csak a termelési, később a termelékenységi és az önköltségcsökkentési terveket is teljesítették már. az év első háromnegyedét a gyár tartozás nélkül zárta, s az utolsók közül az iparág legjobb üzemei közé került. most már nemcsak a viszonylag könnyebben gyártható furógépeket és próbapadokat készítik tervszerűen, hanem a rendkívül bonyolult célgépsorokat is, amelyek a kondenzátorok, ellenállások automatikus gyártására alkalmasak. most készült el például az első ugynevezett fémréteg-ellenállást gyártó gépsor, ez 13 automata gépet foglal magában és a tv-khez, rádiókhoz szükséges ellánállások nagytömegű előállítására képes. a gépsort rövidesen a remix gyár szombathelyi gyár egységében helyezik üzembe.

a gyárnak igen nagy a jövője, mert a híradástechnikai gépek egy csoportjának gyártását a kgst ajánlására hazánkban szakosították, közelebbről pedig éppen a híradástechnikai gépgyár feladata, hogy ezekkel a gépekkel a többi szocialista országot is ellássa. a gyár vezetőinek véleménye szerint a legnehezebb problémákon már túljutottak, a háromnegyed év után az 1965-ös tervet egészében is teljesítik, jövőre pedig már a legbonyolultabb gépek sorozatgyártását is megkezdik./mti/

9.20/-n

bko Zel!

-16-

bb 24. berendezkednek az ultraibolya-sugárzás mérésére nitrokémia ipartelepek meteorológusai

vid/tné/m/

1965. október 5.

a balatonfüzűfői nitrokémia ipartelepeken működik az ország legkorszerűbben felszerelt üzemi meteorológiai állomása. három évi munkáját most összegezték a tudományos kutatók.

a balatonfüzűfői obszervatórium szakemberei a balatonfelvidék, a veszprémi fennsík és a sárrét meteorológiai választóvonalánál, a helyi klíma megismerésére végeznek műszeres méréseket és külön foglalkoznak a nagy ipartelepnek a környékre gyakorolt hatásával, a légszennyeződés problémájával. a hőmérséklet és a szélerősség folytonosan változó értékeit, a nagyobb meteorológiai állomásokhoz hasonlóan balatonfüzűfőn is automatikus felirókészülékek vezeték grafikonra. a légpontosabb tájékozódás érdekében hordozható, esetenként más-más helyen felállítható műszereket is használnak. a napsütés tartamát szintén önműködő készülék regisztrálja.

az így nyert adatokat széleskörűen hasznosítják az üzemi szakemberek. a rendszeres információk nyomán döntenek el, hova telepítsék az új kísérleti üzemeket, de felhasználják a meteorológusok feljegyzéseit az üzemi balesetek kivizsgálásánál, a bal-eseti statisztikák értékelésénél is. nyáron az iparivíz, télen pedig a hőenergia fogyasztás „beütmezésénél”, kéri ki az állomás véleményét. az üzemi meteorológusok az eddigi tapasztalatok alapján tudományos szakvéleménnyel segítik az új szennyeződés-leválasztó berendezések hálózatának kiépítését. javaslatot tettek erdősávok telepítésére is.

az állomás a tudományos munka kiszélesítésére minta parcellát létesít, ahol a légszennyeződésnek a növényekre gyakorolt hatását vizsgálják. berendezkednek az ultraibolya- és a hőszugárzás mérésére is. /mti/

-...-

9.26/-n

1042 Zel!

-17-

bb 16. ,, néprajzi muzeum,, a tatabányai kossuth iskolában

vid j vm fm

1965. október 5.

valóságos kis néprajzi muzeum a tatabányai kossuth- iskola gyűjteménye. a múlt évben kezdték meg az érdekes munkát, amelynek első lépéseként levélben keresték fel az ország néprajzi vidékeinek központjait. a pajtások, a népművészeti szakkör tagjai eredeti mintákat, helyi motívumokat, himzésterveket kértek és kaptak is. így például turáról egy kis kendőt, a sárközből, öcsényből fényképeket hozott a posta. decsről himzést küldtek, nádudvarról fazekas istván híres népművész cserépedénnyel lepte meg a pajtásokat. az összegyűlt anyag nagy részét azonban maguk az uttorók ,, gyártották,,. most három év alatt el akarják készíteni az ország valamennyi népművészeti tájegységének legjellegzetesebb himzéseit. a jövő iskola-muzeumba kerülnek ezek és az anyagot a környékben végzett gyűjtéssel egészítik ki. /mti/

- . -

bb 28. gazdát cserél a dunabogdányi kőbánya - innen látják el anyaggal a duna vízügyi építkezéseit

vid gö lk vm ki

1965. október 5.

dunabogdány határában két kőbánya működik. az egyiket, amely az ém tulajdonában volt, már átadták a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóságnak, a pest megyei tanács bányája pedig most cserél gazdát. a vizsgálatok ugyanis megállapították, hogy a bányában már nem fizetődik ki az utépitéshez szükséges kő fejtése, viszont a dunai vízügyi létesítményekhez még megfelelő terméskövet bányászhatnak.

a tervek szerint a kövizig korszerűsíti a bányát, többek között megfelelő gépekkel látják el, új osztályozó berendezéseket, valamint szociális létesítményeket építenek. a jövő évben már megduplázódik a dunabogdányi bánya termelése. a kitermelt követ a duna magyar szakaszán épülő vízügyi létesítményeknél használják fel. /mti/

- . -

bb 30. hat és félmillió forint értékű, kiváló minőségű aprómag termelt bányán

vid ká sk vm

1965. október 5.

a bányai állami gazdaságban minden évben jelentkeznek a leghibesebb angol, holland, francia és német vetőmagértékesítő cégek, hogy zöldség-, hagyma-, virág-, pillangóstagarmány, borsó és egyéb aprómagot vásároljanak. külföldi cégek képviselői az idén is megelégedéssel távoztak bányáról, s örömmel veszik át a kiváló minőségű magvakat. a gazdaságban ebben az esztendőben hat és félmillió forint értékű aprómagot takarítottak be, aminek nagy többségét exportálják. /mti/

- . -

9,30/-m

-18-

1076 2-2-1

bb 27. egészségügyi előadások - előadók nélkül

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

a borsod megyei közegészségügyi és járványügyi állomás új-fajta ismeretterjesztő formát vezet be ózdon. az új kezdeményezés érdekessége, hogy a közönség nem találkozik az előadóval, hanem előadását magnószalagról hallgatja meg. az előadásokat zenével és a témához kapcsolódó filmek vetítésével teszik változatossá. ezzel a módszerrel az ózdi liszt ferenc művelődési házban az év végéig hat előadást tartanak. /mti/

- . -

bb 17. hatvanezer forint értékű képzőművészeti alkotás - a borsodi művelődési otthonok és könyvtárak díszítésére

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

a borsod megyei tanács nagy gondot fordít arra, hogy a falusi művelődési otthonokat és könyvtárakat művészi értékű festményekkel és grafikákkal díszítsék. a középületek belső helyiségeinek csinosítására az idén elsősorban az észak-magyarország területén élő festőművészekről már 22 000 forint értékben vásároltak képeket. ezeket többek között - a mezőcsáti, a szegilongi, a tiszapalkonyai és más kisebb falusi művelődési otthonoknak ajándékozzák. a nagyobb arányú képvásárlásokra az október 31-én megnyitott miskolci országos grafikai biennálén kerül sor, ahol mintegy 300 alkotást állítanak ki. a biennálén a tanács művelődésügyi osztálya 38 000 forintért vesz rézkarcokat és fametszeteket, amelyekkel elsősorban a megye falusi grafikai képtárát, a szikszói művelődési otthonban berendezett kisgaléria anyagát cserélik ki, illetve frissítik fel. így az idén borsodban kerekén 60 000 forintot költenek a művelődési otthonok és könyvtárak helyiségeinek díszítésére. /mti/

- . -

bb 25. automatikus hidrometeorológiai jelzőszolgálat a rakacai tónál

vid/sk/m/ká

1965. október 5.

az ország egyik legnagyobb hegyvidéki víztárolójánál, a rakacai tónál rövidhullámú rádió adó-vevő készülékkel vezérelt rendszert helyezett üzembe a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet a hidrometeorológiai adatok pontos mérésére. a vízgyűjtő terület különböző pontjain tranzisztoros mérőműszereket szereltek fel, amelyek meghatározott időközben rövidhullámon adják a jelzéseket a tónál felszerelt központba. az ott elhelyezett gép automatikusan jegyzi a beérkezett adatokat, a lehullott csapadék mennyiségét, a párolgást, a hőmérsékletet, a tavat tápláló patakok vízhozamát. külön ,, memóriaegység,, is működik itt. ez arra szolgál, hogy az egyszerre több helyről érkező adatokat ,, elraktározza,, s az adás szünetében szalagra rögzítse.

/folyt.köv./

9,40/m

- 19 -

1077 2-2-1

bb 16. „ néprajzi muzeum, a tatabányai kossuth iskolában

vid j vm fm

1965. október 5.

valóságos kis néprajzi muzeum a tatabányai kossuth- iskola gyűjteménye. a múlt évben kezdték meg az érdekes munkát, amelynek első lépéseként levélben keresték fel az ország néprajzi vidékeinek központjait, a pajtások, a népművészeti szakkör tagjai eredeti mintákat, helyi motivumokat, himzésterveket kértek és kaptak is. így például turáról egy kis kendőt, a sárközből, öcsényből fényképeket hozott a posta. decsről himzést küldtek, nádudvarról fazekas istván híres népművész cserépedénnyel lepté meg a pajtásokat. az összegyűlt anyag nagy részét azonban maguk az uttorók „ gyártották,„ most három év alatt el akarják készíteni az ország valamennyi népművészeti tájegységének legjellegzetesebb himzéseit. a jövőben iskolamuzeumba kerülnek ezek és az anyagot a környezetben végzett gyűjtéssel egészítik ki. /mti/

- . -

bb 28. gazdát cserél a dunabogdányi kőbánya - innen látják el anyaggal a duna vízügyi építkezéseit

vid gö lk vm ki

1965. október 5.

dunabogdány határában két kőbánya működik. az egyiket, amely az ém tulajdonában volt, már átadták a középdunavölgyi vízügyi igazgatóságnak, a pest megyei tanács bányája pedig most cserél gazdát. a vizsgálatok ugyanis megállapították, hogy a bányában már nem fizetődik ki az utépitéshez szükséges kő fejtése, viszont a dunai vízügyi létesítményekhez még megfelelő terméskövet bányászhatnak.

a tervek szerint a kövizig korszerűsíti a bányát, többek között megfelelő gépekkel látják el, új osztályozó berendezéseket, valamint szociális létesítményeket építenek. a jövő évben már megduplázódik a dunabogdányi bánya termelése. a kitermelt követ a duna magyar szakaszán épülő vízügyi létesítményeknél használják fel. /mti/

- . -

bb 30. hat és félmillió forint értékű, kiváló minőségű aprómag termelt bankuton

vid ká sk vm

1965. október 5.

a bankuti állami gazdaságban minden évben jelentkeznek a leghíresebb angol, holland, francia és német vetőmagértékesítő cégek, hogy zöldség-, hagyma-, virág-, pillangóstakarmány, borsó és egyéb aprómagot vásároljanak. külföldi cégek képviselői az idén is megelégedéssel távoztak bankutról, s örömmel veszik át a kiváló minőségű magvakat. a gazdaságban ebben az esztendőben hat és félmillió forint értékű aprómagot takarítottak be, aminek nagy többségét exportálják. /mti/

- . -

9,30/-m

-18-

1016 2-el

bb 27. egészségügyi előadások - előadók nélkül

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

a borsod megyei közegészségügyi és járványügyi állomás új fajta ismeretterjesztő formát vezet be őzdon. az új kezdeményezés érdekessége, hogy a közönség nem találkozik az előadóval, hanem előadását magnószalagról hallgatja meg. az előadásokat zenével és a témához kapcsolódó filmek vetítésével teszik változatossá. ezzel a módszerrel az őzdi liszt ferenc művelődési házban az év végéig hat előadást tartanak. /mti/

- . -

bb 17. hatvanezer forint értékű képzőművészeti alkotás - a borsodi művelődési otthonok és könyvtárak díszítésére

vid/tné/m/fm

1965. október 5.

a borsod megyei tanács nagy gondot fordít arra, hogy a falusi művelődési otthonokat és könyvtárakat művészi értékű festményekkel és grafikákkal díszítsék. a középületek belső helyiségeinek csinosítására az idén elsősorban az észak-magyarország területén élő festőművészekről már 22 000 forint értékben vásároltak képeket. ezeket többek között - a mezőcsáti, a szegilongi, a tiszapalkonyai és más kisebb falusi művelődési otthonoknak ajándékozzák. a nagyobb arányú képvásárlásokra az október 31-én megnyitló miskolci országos grafikai biennálén kerül sor, ahol mintegy 300 alkotást állítanak ki. a biennálén a tanács művelődésügyi osztálya 38 000 forintért vesz rézkarcokat és fametszeteket, amelyekkel elsősorban a megye falusi grafikai képtárát, a szikszói művelődési otthonban berendezett kieseléria anyagát cserélik ki, illetve frissítik fel. így az idén borsodban kerekén 60 000 forintot költenek a művelődési otthonok és könyvtárak helyiségeinek díszítésére. /mti/

- . -

bb 25. automatikus hidrometeorológiai jelzőszolgálat a rakacai tónál

vid/sk/m/ká

1965. október 5.

az ország egyik legnagyobb hegyvidéki víztárolójánál, a rakacai tónál rövidhullámú rádió adó-vevő készülékkel vezérelt rendszert helyezett üzembe a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet a hidrometeorológiai adatok pontos mérésére. a vízgyűjtő terület különböző pontjain tranzisztoros mérőműszereket szereltek fel, amelyek meghatározott időközben rövidhullámon adják a jelzéseket a tónál felszerelt központba. az ott elhelyezett gép automatikusan jegyzi a beérkezett adatokat, a lehullott csapadék mennyiségét, a párolgást, a hőmérsékletet, a tavat tápláló patakok vízhozamát. külön „ memóriaegység,„ is működik itt. ez arra szolgál, hogy az egyszerre több helyről érkező adatokat „ elraktározza,„ s az adás szünetében szalagra rögzítse.

/folyt.köv./

9,40/m

- 19 -

1017 2-el

bb 25. /automatikus ... 1. folyt./ m

a jelzőrendszerrel előre meg tudják határozni, mikor mennyi víz várható, s ennek megfelelően hogyan gazdálkodjanak a tóban összegyűjtött vízzel./mti/

...-

bb 29. szerelik az első automatikus bugacsiszológépet a diósgyőri durvahengerműben

vid lk vm ki

1965. október 5.

a Lenin kohászati művek durvahengerművében az acélbugák felületi tisztítását jelenleg még fáradságos módon, hosszadalmas munkával végzik nagyjából részben néddolgozók, a porátalommal járó, korántsem termelékeny munka gyorsítására, könnyítésére egyelőre három korszerű, angol gyártmányú automatikus csiszológépet szereztek be. az első gép szerelését már megkezdték. ennek a gépnek próbájára már októberben sor kerül, s előreláthatólag a másik kettő is hamarosan megérkezik a gyárba. egy-egy ilyen gép üzembehelyezésével mintegy husz néddolgozót mentesítenek a megerőltető, egészségtelen munkától és a gyártmányok minősége is javul./mti/

..-

bb 31. pajtában a szabolcsi dohány

vid ká tr vm

1965. október 5.

szabolcs-szatmár megye termelőségvetkezetei az idén több mint huszezer holdon ültették el a dohánypalántákat, csaknem kétezer holddal nagyobb területen, mint tavaly. az időjárás nem kedvezett ennek az ipari növénynek. bár a tövek magasra, a levelek nagyra nőttek, a nagyarányú peronoszpóra fertőzés miatt a minőség gyengébb. a termésátlag mintegy 220 termelőségvetkezetben elérte a hat-hét mázsát.

a füstölni való betakarítása véget ért: a pajtákat dugig megtöltötték dohánylevéllel. a szárító helyiségekben 120 millió, egyenként négy méteres zsinegen tárolják a szépen megsárgult leveleket az értékesítésig. a nyíregyházi dohányfermentáló gyár megkezdte az idei termés átvételét. eddig 10.000 mázsa illatos szabolcsi virginia dohánnyt vettek át a termelőktől./mti/

..-

9,45/m /
1022-22

- 20 -

bb 32. nemzetközi tanácskozás a haszon-állatok takarmányozásáról

t ie lk vm

1965. október 5.

háromnapos nemzetközi tanácskozás kezdődött kedden a földművelésügyi minisztériumban a fehérjetakarmányok javításáról és célszerű felhasználásáról. a tanácskozáson bolgár, csehszlovák, koreai népi demokratikus köztársaság, lengyel, magyar, ndk, román, szovjet és vietnami demokratikus köztársaság szakemberei vesznek részt és vitatják meg a haszonállatok fehérje-ellátásának fejlesztésével kapcsolatos kutatások eredményeit és további feladatait. a kutató munka egyik fő célja a takarmánykeverékekben lévő fehérjék biológiai értékének növelése. a tanácskozás vizsgálja a szintetikus előállított aminosavak, a takarmányélesztők és más fehérjekiegészítő anyagok alkalmazásának lehetőségeit is./mti/

10.30/-n

..-

bb 33. közlekedési balesetek

gk/m/zs

1965. október 5.

a kelenföldi pályaudvaron levő tüker-telepen a belkereskedelmi szállítási vállalat egyik kéttonnás tehergépkocsija összeütközött egy diesel tolatómozdonnyal. a mozdony a tehergépkocsit nekilökte egy álló tehervagonnak. személyi sérülés nem történt. a baleset körülményeinek felderítésére és a kár megállapítására vizsgálat indult.

óbudán a szentendrei ut és raktár utca kereszteződésében kiss László 37 éves budapesti lakos motorkerékpárjával elmulasztotta a kötelező megállást és elütötte Zimmer Lipótné 78 éves nyugdíjast. az idős asszonyt a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. kiss Lászlót a rendőrség őrizetbe vette, gépjárművezetői igazolványát bevonta és büntető eljárást indított ellene.

Fazekas András 24 éves gépkocsivezető egy 156-os jelzésű autóbusszal a 2. kerület szilágyi erzsébet fasor és Lupény utca kereszteződésénél szabálytalanul előzött és összeütközött egy segédmotoros kerékpárral, amelyet pilát Lajos 56 éves műszerész vezetett. pilát Lajos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

..-

11.10/-n
1127-22

-21-

bb 34. visszaérkezett a magyar párt- és kormányküldöttség a mongol népköztársaságból

t bc/tné/m

1965. október 5.

Kedden délelőtt visszaérkezett budapestre a magyar párt- és kormányküldöttség, amely kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével baráti látogatást tett a mongol népköztársaságban.

A párt- és kormányküldöttség fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kállai gyula, a forradalmi munkás paraszt kormány elnöke, biszku béla, fehér lajos, komócsin zoltán, nemes dezső, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai és a központi bizottság titkárai. Ott volt a fogadtatásnál a központi bizottság, az elnöki tanács és a kormány sok tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos vezető személyisége. Jelen voltak a fogadtatásnál a budapesti diplomáciai testület vezetői.

/folyt.köv./

11.44/-n
1146 Leli

-22-

bb 34. /visszaérkezett ... 1. folyt./ m

Kádár jános a megérkezés után nyilatkozott a küldöttség utjáról a sajtó képviselőinek.

- nagyon eredményes volt a látogatás. az emberekkel való találkozásaink nagyon szívélyesek, melegek voltak. küldöttségünk öt tagja közül négyen tulajdonképpen először jártunk mongóliában. számunkra különösen érdekes és tanulságos volt a látogatás és nagy segítséget adott ahhoz, hogy jobban megértsük mongólia helyzetét, azokat a nehézségeket, amelyeket a mongol elvtársaknak le kell küzdeniök a szocializmus építésében. nagyon örültünk hogy szemmel láthatóan gyorsan fejlődik mongólia, bár ott a körülmények és az indulási alap teljesen más, mint magyarországon volt, s ezt meg kell értenünk. utunkkal összefüggésben a szovjet területen szovjet elvtársak vendégei voltunk, velük két ízben is találkoztunk, s nagyon hasznos, szívélyes elvtársi beszélgetést folytattunk a bennünket kölcsönösen érdeklő kérdésekről./mti/

11.58/-n

1200 Leli

...-

-23-

bb 35. átadták az ndk népek barátsága Ligájának kitüntetésait

t áe hné vm sr

1965. október 5.

az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájában kedden horst ansbach, az ndk népek barátsága Ligájának titkára ünnepélyesen átadta a liga kitüntetésait harmati sándornak, dr. szatmári nagy imrénének, a hazafias népfront országos tanácsa titkárainak és dóra jánosnak, a hnf budapesti bizottsága titkáranak. a magyar népfront vezetők a népek közötti béke és barátság érdekében végzett kiemelkedő munkásságukkal érdemelték ki a liga arany, illetve ezüst jelvényeit. /mti/

bb 36. ötezer biztosított a meccsen

i kf vm vg

1965. október 5.

az idény legérdekesebbnek és legizgalmasabbnak ígérkező labdarugó mérkőzésére, a magyarország-ndk találkozóra az állami biztosító 5 000 jegyet juttatott a budapesti biztosítási és önszegélyező csoportok tagjai számára. /mti/

bb 39. befejeződött a kender aratása

vid/ká/sk/m

1965. október 5.

a szegedi rostkikészítő vállalat mezőgazdasági osztályának jelentése szerint országszerte véget ért a kender aratása. harmincnégyezer hold kenderterület termését szállítják az átvevőhelyekre és rakják kazlakba. az idei esztendő eléggé mostoha volt az ipari növényre. több ezer holdat kipusztított a dunai árhullám és a belvíz, szerencsére az elemi csapások okozta kiesésből sokat pótolta a vártnál nagyobb hozam. a tisztántúli jóminőségű földeken három-négy méter magasra nőtt a rostonvény, de másutt is szépen fejlődött. az országos termésátlag meghaladja a holdankinti 30 mázsát, míg a tervezett 28 mázsa volt. a minőség valamivel gyengébb, mint az elmúlt években, bár az utóbbi hetek verőfényes időjárása sokat javított a rendszeren száradó termésen. /mti/

13, 12/m

1320 Zeli

-.-

-24-

bb 41. időjárásjelentés

sk vm

1965. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. október 5-én, kedden 13 órakor:

többfelé reggeli köd

az elmúlt napok folyamán európa északi és déli részei között nagy hőmérsékleti különbségek alakultak ki. tegnap például az 55. szélességi körtől északra napközben sem mértek 10 foknál magasabb hőmérsékletet, ugyanakkor közép-európa egy részén és dél-európában 25-30 fokos maximumok alakultak ki.

hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt. a nap 5-9 óráig keresztül sütött. napközben a hőmérséklet 20-26 fokig emelkedett. ma az éjszakai órákban néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. ma hajnalra az ország területén 10-15 fokig hűlt le a levegő. a reggeli órákban sok helyről jelentettek ködöket, egy-két helyről ködszítálást. a délelőtti órákban a köd lassan feloszlott és a hőmérsékleti értékek elérték a 20-21 fokot.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18.7 fok volt, 5.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen ködszítálás, kisebb eső, többfelé lassan muló reggeli köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 18-22 fok között. a ködmentes helyeken 1-2 fokkal 22 fok felett.

a duna vízállása budapestnél: 293 centiméter. /mti/

bb 37. husz divattervező őszi-téli modelljeinek bemutatója

t sz tné vm vg

1965. október 5.

az öltözködési tanács javaslatai alapján a ruházati mintatervező vállalat husz divattervezője elkészítette az őszi-téli ruhák, kötött áruk és cipők új kollekcióját, amelyet október 6-án, 7-én és 8-án a duna szállóban tekinthetnek meg az érdeklődők. ezt megelőzően kedden a 120 öltözétekből álló kollekció egy részét bemutatták a sajtó képviselőinek. /folyt.köv./

13.26/-n

1335 Zeli

-25-

/bb 37. husz divattervező.....1.folyt./vm

nádor vera, a vállalat művészeti vezetője a sajtótájékoztatón elmondta, hogy a külföldön megjelenő új divatvonalakat, a geometrikus formákat néhány sportöltözéknél alkalmazták. a női ruhákhoz, kabátokhoz és kosztümökhöz felhasználták a textilipar új gyártmányait köztük a győri richards finomposztó gyár trilobál elnevezésű fényes, szintetikus szálal mintázott anyagát és a magyar posztógyár bukcléfonallal díszített halszálkás, kockás tweed és flausch szöveteit. a kosztümök számos változata között mindenki megtalálhatja a számára legcélszerűbbet. a kollekció egyébként sok ötletet ad a nőknek ahhoz, hogy meglévő ruháikat úgy egészítsék ki és ruházatukat úgy állítsák össze, hogy minden alkalommal jólöltözöttek legyenek.

a kollekció a férfiak számára is tartogat meglepetést, a zakók hosszabbak és enyhén karcsúsítottak, magasan záródó, keskeny reverrel készülnek. hozzá az egyenes szabású nadrág rendszerint hajtóka nélküli. nappalra ismét divatos a sportos, öves, vagy dragonos zakó, ünnepi alkalmakra pedig ismét elő lehet venni a kétsoros öltönyt. a férfi ingek gallérja nyújtott formájú és mint érdekes ujdonságot bemutatják az elől szövött bordúrmintás fehér inget is./mti/

- . -

bb 40. gépre ülnek a traktorosok családtagjai is baranyában

vid ká tr vm

1965. október 5.

a baranyai gazdaságokban és gépállomásokon hasznos kezdeményezés született: gépre ülnek a traktorosok jogositvánnyal rendelkező családtagjai is. a kozármislenyi gépállomáson aradi mihály és szimcsák lászló, a szigetvári gépállomáson pedig böbék sándor és cigány páll traktorosok feleségei öltöztek magukra overált és ültek gépre. másutt apák, fiuk, testvérek vállaltak műszakot hozzátartozójuk traktorán. a megyében mintegy negyven „családi traktor”, szánt-vet már ezekben a napokban, hetekben. a munkát úgy szervezték meg, hogy az állandó traktoros éjszaka dolgozik, mivel nagyobb gyakorlata és helyismerete van. kitűnő munkát végeznek valamennyien. a szigetvári böbék-házaspár például dekádonként 230-240 normálholdat teljesít dt-54-típusú traktorával./mti/

- . -
- 26 -

13.30

1343 Juli

bb 38. budapesten tartotta első ülészakát az unesco új munkabizottsága - magyar szakembert választottak a bizottság elnökévé

i sb/lk/m/vg

1965. október 5.

a vízügyi kutatások és elsősorban a hidrológiai kísérleti területeken végzett tudományos munka céljainak és eszközeinek összehangolására az unesco budapesten nyolc ország - közte magyarország - bevonásával új munkabizottságot alakított és megtartotta első ülészakát. a munkabizottság tevékenységének világméretű kiterjesztését segíti, hogy munkájában részt vesz négy nemzetközi szervezet, az ensz élelmezésügyi és mezőgazdasági szervezete, a nemzetközi hidrológiai szövetség, a meteorológiai világszervezet és a tudományos szövetségek nemzetközi tanácsa is. a kedden befejeződött öt/ülésszakon a magyar hidrológiai tudomány eredményeinek elismeréseként magyar szakembert, dr. ubell károlyt, a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet osztályvezetőjét választották meg a munkabizottság elnökének.

L napos

az új munkabizottság a kísérleti területekről tartott budapesti tudományos szimpozion eredményeinek felhasználására és továbbfejlesztésére dolgozott ki javaslatokat az első ülészakon. többek között egységes műszereket, berendezéseket javasoltak a kísérleti területek megfigyelő állomásainak kialakítására. megállapították azt is, hogy ezeken a területeken elsősorban a talajvíz-háztartás és a domboldalokról lesodródó talaj tudományos megfigyelését célszerű megszervezni. - a javaslatokat az unesco koordináló tanácsához terjesztik, amely ezeket az ajánlásokat a nemzetközi hidrológiai decennium munkájában résztvevő több mint 80 ország rendelkezésére bocsátja. /mti/

13.45/-n

- . -

bb 42. megkezdődött a fűszerpaprika feldolgozási idény szegeden

vid/lk/m/szf

1965. október 5.

szegeden megkezdtek a fűszerpaprika idei termésének feldolgozását. a helybeli nagy paprikagyárba és telepeire már több mint száz vagonnal érkezett az új termésből. a termés jó, összesen kétezer vagon fűszerpaprika feldolgozására készültek fel.

a gyár rövidesen új, nagy munkateremmel bővül, a nyersáru előkészítésére, az előkészítő munka legfontosabb része a kocsány eltávolítása, erre az idén teljesen új technológiai módszert vezetnek be. /folyt.köv./

14,15/m

- 27 -

1420 Juli
15. Pnő

bb 42. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

ujtípusú berendezést szerkesztenek, amellyel előreláthatólag félezer ember kézi munkáját helyettesítik. a központi üzem területén az idén már nincsenek fűző asszonyok sem, akik a korábbi évek hasonló időszakában többszázán hosszú tűkkel fűzték fonálra a paprikacsöveket, fűzésekben való szárítás végett. ehelyett most tulnyomórészt ládákból utóérlelik a termést, s ezzel jelentős költségcsökkentést érnek el. amit így már nem tudnak tárolni, azt maguk a termelészövetkezetek fűzik fel, ezért felárat kapnak, s így lényegesen csökkennek a vállalat munkaerő gondjai. /mti/

...-

bb 43. elkészült az ország első hegesztett vasuti hidja

vid/lk/m/szf

1965. október 5

a magyar vagon- és gépgyárban elkészült a maga nemében egyedülálló, 25 méter fasztaóvságu hegesztett vasuti hid. közúti forgalomra már készültek nálunk hegesztett hidak - ilyen a győri petőfi-hid is - vasuti forgalom lebonyolítására azonban még nem, mert a vasuton jóval nagyobb igénybevétellel kell számolni. a győri gyárban a hegesztett vasuti hidhoz különleges minőségű hengerelt acélanyagot gyártott a kohászat. az anyag nagy szilárdságu és igen jól hegeszthető. a hid két-hónapi munkával készült el. a harminckét tonna súlyu acélszerkezetet egy darabban szállítják a helyszínre. a helyszíni szerelésre is külön tervet dolgoztak ki. eszerint a szerelés időtartamára mindössze 24 óra vágányzárt kell elrendelni. ez alatt az idő alatt két vasuti gőzdaruval eltávolítják a régi hidat és helyére emelik az újat.

bősárkánynál, a rábcán felszerelendő első hegesztett vasuti hid kísérleti jellegű és az üzemszerű használatban szerzett tapasztalatok alapján fejlesztik majd tovább. /mti/

...-

bb 44. dr. Lettner ferenc professzort,

sk vm vg

1965. október 5.

a budapesti műszaki egyetem gépgyártástechnológiai tanszékének vezetőjét, a gépipari tudományos egyesület szerszámgép szakosztályának elnökét a gépgyártástechnológiai kutatással foglalkozó nemzetközi társaság /cirp/ liège-ben tartott idei nagygyűlésén tudományos munkásságának elismeréseképpen rendes tagjává választotta. /mti/

...-

15.50/a 16-Pnc

- 28 -

Moz

bb. 45. dobi istván

tr/a/zs

1965. október 5.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte maurice yameogo-t felső-volta köztársaság elnökévé történt újráválasztása alkalmából. /mti/

...-

bb. 46. nemzetközi tanácskozás a félvezető-kutatásról

t/ms/tr/a/zs

1965. október 5.

a szocialista országok akadémiáinak a félvezető-kutatással foglalkozó bizottsága budapesten tartja 4. ülészeit. a háromnapos tanácskozás kedden kezdődött a magyar tudományos akadémia műszaki-fizikai kutató intézetében. az értekezlet után a külföldi vendégtudósok az ötvös loránd fizikai társulat meghívására előadássorozatot tartanak a félvezető-kutatás problémáiról. /mti/

...-

bb. 47. sportoljon-e az idős ember? - elektrofiziológiai módszerek az edzettség és a fáradás tanulmányozására

t/ms/lk/a/zs

1965. október 5.

kedden az országos testnevelés-és sportegészségügyi intézetében m. mitolo professzor, a bari orvostudományi egyetem élettani intézetének igazgatója érdekes előadásban számolt be az edzettség és a fáradás élettani alapjaira vonatkozóan elektrofiziológiai módszerekkel folytatott vizsgálatairól.

a professzor egyetemi hallgatókkal több héten át szobai eszközökkel kiadás edzéseket végeztetett és a munkában leginkább igénybe vett karizmokba helyezett elektródákkal leveztette az izomműködés közben keletkezett áramot, amelynek változásait elektronikus erősítés után mérte és tanulmányozta. azt találta, hogy az edzés, gyakorlás hatására ugyanolyan izommunka közben ritkábbá válnak az izomrostok elektromos kisülései, vagyis az edzett szervezet gazdaságosabban, kisebb energiafelhasználással végzi el ugyanazt a mozgást, mint a gyakorlatlan.

/ folyt. köv. /

15.50/a 16-Pnc

- 29 -

bb. 47./ sportoljon-e..... folyt./a

hasonló eredményre vezettek az ugynevezett negatív munkára vonatkozó vizsgálatok is, amikor a vizsgált személyeknek például egy motorral meghajtott kerékpár pedálját kellett visszatartaniok.

a fáradás elektrofiziológia-vizsgálata azt mutatta, hogy ha a mozgató idegek által beidegzett izomrostok elfáradnak, akkor egyszerre több izomrost lép működésbe, mintegy megosztják a terhelést. ez megerősíti azt a feltevést, hogy itt a központi idegállomány kémiai tartalékainak részleges kimerüléséről van szó, amit a szervezet úgy igyekszik ellensúlyozni, hogy egyszerre több egységet működtet. a gyakorlottság, a tréning késlelteti a fáradást, az ilyen személyeknél ez a jelenség csak később lép fel.

az idős emberek izmai már munkavégzés előtt is olyan jelenségeket mutatnak, mint a fiatalok izmai fáradt állapotban. ezzel szemben a gyakorlás, edzés hatására munkájuk szintén gazdaságosabbá válik, növekszik teljesítőképességük. a szervezet tehát még magas korban is képes bizonyos fokú alkalmazkodásra, megfelelő edzéssel növelhető a teljesítőképessége. a bázisban élő verzár frigyos, világhírű professzor állatkísérletei során hasonló megállapításokra jutott. ő azt tapasztalta, hogy a megfelelő terheléssel végzett munka még az idős állatok szív működését, a szivizom teljesítőképességét is növelte.

mindezek támogatják azt az orvosi véleményt, hogy a mérsékelt testmozgásnak, sportolásnak fontos szerepe van az idős emberek egészségének, munkabírásának, kondíciójának fenntartásában./mti/

..-

bb. 50. cukorrépa-hegyek a hajdusági állomásokon

vid/ká/sk/e bs

1965. október 5.

az elmúlt napokban valóságos cukorrépa-hegyek emelkedtek a hajdu-bihar megyei községek állomásain, püspökladányban, kabán, ebesen és másutt. több mint 20 000 holdon termelték ez évben a hajdusági közös gazdaságok az értékes ipari növényt, s október első hetéig mintegy 8 000 holdról takarították be a termést. a cukorrépa igen jól fizet ebben az esztendőben: az átlag 170 mázsa körül van. ez csaknem kétszerese a felszabadulás előtti kisparcellás gazdálkodás átlagának. a nagy cukorrépa-termelő gazdaságokban 200 mázsa fölötti a holdankénti termés. a püspökladányi lenin tsz-ben, ahol 305 holdról már be is szállították a répát, holdanként 205 mázsa termett. /mti/

..-

15.57/e 16¹⁵Pae
15600/

- 30 -

bb 48. a feszített betonszerkezetekről rendeznek háromnapos konferenciát - a közlekedéstudományi egyesület sajtótájékoztatója

tz/hné/s vg bs

1965. október 5.

október 6-8 között tudományos tanácskozást rendez a közlekedéstudományi egyesület a feszített betonszerkezetekkel kapcsolatos kérdésekről. a konferencia jelentőségéről és az ott megtárgyalandó problémákról kedden dr. palotás lászló egyetemi tanár és a rendezőség tagjai tájékoztatták a sajtó képviselőit.

amint elmondották, a feszített betonok alkalmazása világszerte terjed. ujabban már nemzetközi szervezet négyévenként hatalmas méretű kongresszusokon ismerteti az időközben elért eredményeket. a legutóbbi ilyen tanácskozás színhelye 1962-ben róma és nápoly volt, a következőt pedig 1966 júniusában párizsban tartják. az érdekelt területeken dolgozó magyar szakemberek azonban szükségesnek látták, hogy még a jövő évi nemzetközi tanácskozás előtt részletesen tájékozódjanak nemcsak a hazai, hanem minél nagyobb mértékben a külföldi fejlődésről is.

ezt az álláspontjukat alátámasztotta, hogy nálunk a feszített beton alkalmazása terén meglehetősen egyenetlen és aránytalan a fejlődés az építőipar különböző ágazataiban. amíg például a vasúti betonaljak, a feszített betonoszlopok és a távvezetéki oszlopgyámok gyártása tekintetében bátran vállalhatunk bármilyen nemzetközi összehasonlítást, más vonatkozásokban még mindig erős idegenkedés mutatkozik nálunk a feszített betonokkal szemben. amikor tehát a konferencián a feszített betonok alkalmazásának előnyeit ismertetik, ezzel tulajdonképpen egyúttal az illetékesek figyelmét is fel kívánják hívni az e téren sürgető teendőkre.

a konferencián egyébként a hazaiakon kívül 65 külföldi - csehszlovák, dán, francia, lengyel, ndk-beli, nyugat-német, olasz, osztrák, román és szovjet - szakember vesz részt. a három nap 50 előadása közül 16-ot tartanak külföldiek./mti/

..-

16.00/s 16²⁰Pae

- 31 -

bb. 49. nemzetközi tanácskozás a szerkezeti elemek méretezéséről

t tz/hné/e vg

1965. október 5.

kedden a magyar tudományos akadémia székházában nemzetközi tudományos tanácskozás kezdődött, az akadémia 2. korszerű méretezési konferenciája. a konferencián, amely voltaképpen az 1961. évi ilyen tárgyú tanácskozás folytatása, 170 magyar szakemberen kívül 17 más ország körülbelül 70 tudósa, kutatója vesz részt.

a konferencia napirendjén a fémek rideg törésével és fadarásával kapcsolatos kérdéseket, valamint a különböző szerkezeti elemek és acélszerkezetek méretezési problémáit tárgyalják meg.

a konferenciát bográr géza kossuth-díjas akadémikus, a műszaki tudományok osztályának titkára nyitotta meg, a bevezető előadást pedig gillemot lászló kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár tartotta. utána megkezdődött a szakmai tanácskozás. /mti/

bb. 51. ifjúsági brigádok a szolnok megyei szántóföldeken

vid/ká/tr/e bs

1965. október 5.

szolnok megyében az őszi munka ezekben a napokban éri el csúcspontját. az előző évekhez képest három héttel későbbben értek be a növények, torlódik a tennivaló a termelészövetkezeti földeken. a nagy munkából nem maradnak ki a fiatalok sem. eddig mintegy 12 000 kizeses vállalt részt az őszi időszak feladataiból. az ifjúsági brigádok elsősorban a burgonya-, a kukorica- és gyümölcs-betakarításokhoz adnak segítséget. az ipari üzemek ifjúságai szolnokon, karcagon, jászberényben, kunszentmártonban, martfün szállító brigádokat szerveztek, amelyek hét végén és a munkaszüneti napokon tevékenykednek a szántóföldeken. a megyében 230 olyan 25 éven aluli fiatal is részt kért a munkából, aki katonai ideje alatt elsajátította a lánctalpasok vezetésének technikáját. most a nehéz erdőgépekre ülnek és a termelészövetkezetekben gyorsítják a talajmunkákat. /mti/

16.06/e
16.15/a 16.20/nc

- 32 -

bb 52. lengyel tanácsi küldöttség érkezett hazánkba

di/sk/s zs bs

1965. október 5.

a minisztertanács tanácsszervek osztályának meghívására kedden lengyel tanácsi küldöttség érkezett hazánkba wendel adamnak, a lengyel nemzeti tanácsok végrehajtó bizottságainak ügynival foglalkozó iroda igazgatójának vezetésével. a vendégeket - akik 12 napot töltenek hazánkban és a tanácsok tevékenységét tanulmányozzák - dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője fogadta. ott voltak a budapesti lengyel nagykövetség képviselői./mti/

bb 53. október 16-tól november 6-ig : országos műszaki könyvnapok - 58 új kiadvány kétmillió példányszámban - solt sándor igazgató sajtótájékoztatója

tf/tr/s fm la

1965. október 5.

a sokféle őszi kulturális akció sorában október 16-tól november 6-ig országos műszaki könyvnapokat rendeznek. a programot kedden sajtóértekezleten körvonalazta solt sándor, a műszaki könyvkiadó igazgatója.

ötvennyolc új szakmunkával, nevezetesen 39 magyar és 19 külföldi szerző művével bővül a könyvkereskedelem választéka a következő hetekben - hangzott a tájékoztató. az újdonságok - amelyeknek száma 17-tel több, mint a tavalyi műszaki könyvnapok idején volt - felölelik a műszaki kultúra és szakirodalom valamennyi területét, közöttük a bányászat, az elektrotechnika, az energetika, a kohászat, az öntészet, a gépészet, a finommechanika, a híradástechnika, a vegyipar, a könnyűipar, az építőipar, a közlekedés, továbbá a természettudományok és a fényképezés sok érdekes fejezetét. az összesen csaknem kétmillió példányszámban forgalomba kerülő 58féle kiadvány színvonal szerint 24 alapfoku, 22 közép- és 12 felsőfoku kötetre oszlik meg, így az érdekelt ipari munkások, mérnökök, technikusok mindegyike találhat szakképzettségének megfelelő könyveket.

két új sorozattal szélesedik a kiadó „repertoárja”: „szakmunkás zsebkönyvek”, illetve „technológia”, címmel indítanak a népszerű „ipari szakkönyvtár”, -hoz hasonló sorozatot. ez utóbbi keresettségével kapcsolatban solt sándor megemlítette, hogy a tavalyi ősszel megjelent századik kötetet azóta további 39 követte, nem egy régebbi munkának pedig újabb kiadásai is elfogytak.

/folyt.köv./

16.25/s 17.05/nc
16.50/a

- 33 -

bb. 49. nemzetközi tanácskozás a szerkezeti elemek méretezéséről

t tz/hné/e vg

1965. október 5.

kedden a magyar tudományos akadémia székházában nemzetközi tudományos tanácskozás kezdődött, az akadémia 2. korszerű méretezési konferenciája. a konferencián, amely voltaképpen az 1961. évi ilyen tárgyú tanácskozás folytatása, 170 magyar szakemberen kívül 17 más ország körülbelül 70 tudósa, kutatója vesz részt.

a konferencia napirendjén a fémek rideg törésével és fadarásával kapcsolatos kérdéseket, valamint a különböző szerkezeti elemek és acélszerkezetek méretezési problémáit tárgyalják meg.

a konferenciát bogнар géza kossuth-díjas akadémikus, a műszaki tudományok osztályának titkára nyitotta meg, a bevezető előadást pedig gillemot lászló kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár tartotta. utána megkezdődött a szakmai tanácskozás. /mti/

bb. 51. ifjúsági brigádok a szolnok megyei szántóföldeken

vid/ká/tr/e bs

1965. október 5.

szolnok megyében az őszi munka ezekben a napokban éri el csúcspontját. az előző évekhez képest három héttel későbbben értek be a növények, torlódik a tennivaló a termelészövetkezeti földeken. a nagy munkából nem maradnak ki a fiatalok sem. eddig mintegy 12 000 kiesztes vállalt részt az őszi időszak feladataiból. az ifjúsági brigádok elsősorban a burgonya-, a kukorica- és gyümölcs-betakarításokhoz adnak segítséget. az ipari üzemek ifjúságai szolnokon, karcagon, jászberényben, kunszentmártonban, martfűn szállító brigádokat szerveztek, amelyek hét végén és a munkaszüneti napokon tevékenykednek a szántóföldeken. a megyében 230 olyan 25 éven aluli fiatal is részt kért a munkából, aki katonai ideje alatt elsajátította a lánctalpasok vezetésének technikáját. most a nehéz erdőgépekre ülnek és a termelészövetkezetekben gyorsítják a talajmunkákat. /mti/

16.06/e
16.15/a 16.20/pe

- 32 -

bb 52. lengyel tanácsi küldöttség érkezett hazánkba

di/sk/s zs bs

1965. október 5.

a minisztertanács tanácsszervek osztályának meghívására kedden lengyel tanácsi küldöttség érkezett hazánkba wendel adammak, a lengyel nemzeti tanácsok végrehajtó bizottságainak ügynival foglalkozó iroda igazgatójának vezetésével. a vendégeket - akik 12 napot töltenek hazánkban és a tanácsok tevékenységét tanulmányozzák - dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője fogadta. ott voltak a budapesti lengyel nagykövetség képviselői./mti/

bb 53. október 16-tól november 6-ig : országos műszaki könyvnapok - 58 új kiadvány kétmillió példányszámban - solt sándor igazgató sajtótájékoztatója

tf/tr/s fm la

1965. október 5.

a sokféle őszi kulturális akció sorában október 16-tól november 6-ig országos műszaki könyvnapokat rendeznek. a programot kedden sajtóértékelésen körvonalazta solt sándor, a műszaki könyvkiadó igazgatója.

ötvennyolc új szakmunkával, nevezetesen 39 magyar és 19 külföldi szerző művével bővül a könyvkereskedelem választéka a következő hetekben - hangzott a tájékoztató. az újdonságok - amelyeknek száma 17-tel több, mint a tavalyi műszaki könyvnapok idején volt - felölelik a műszaki kultúra és szakirodalom valamennyi területét, közöttük a bányászat, az elektrotechnika, az energetika, a kohászat, az öntészet, a gépészet, a finommechanika, a híradástechnika, a vegyipar, a könnyűipar, az építőipar, a közlekedés, továbbá a természettudományok és a fényképezés sok érdekes fejezetét. az összesen csaknem kétmillió példányszámban forgalomba kerülő 58féle kiadvány színvonal szerint 24 alapfoku, 22 közép- és 12 felsőfoku kötetre oszlik meg, így az érdekelt ipari munkások, mérnökök, technikusok mindegyike találhat szakképzettségének megfelelő könyveket.

két új sorozattal szélesedik a kiadó „repertoárja”, „szakmunkás zsebkönyvek”, illetve „technológia”, címmel indítanak a népszerű „ipari szakkönyvtár”, -hoz hasonló sorozatot. ez utóbbi keresettségével kapcsolatban solt sándor megemlítette, hogy a tavalyi ősszel megjelent századik kötetet azóta további 39 követte, nem egy régebbi munkának pedig újabb kiadásai is elfogytak.

/folyt.köv./

16.25/s 17.05/pe
16.50/a

- 33 -

bb. 53./ október 16-tól.... folyt./a

a korszerű gyártási eljárások és kutatási eredmények széleskörű „tálalását”, tüzték célul a szakmunkás zsebkönyvek és a technológia sorozattal is. a példányszámokat egyelőre - keresletfelmérésül - 3 000- 5 000-ben állapítják meg, egy-egy kötet 10-12 iv terjedelmű lesz, az ár pedig igen mérsékelt, 4 és 8 forint között váltakozik.

a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy október 16-án a technika házában megnyitják a ma már 22 000 tagot számláló műszaki könyvklub központi helyiségét, ahol a jövőben állandó kiállításokon a hazai műszaki könyvujdonságok mellett a legújabb szovjet, angol és német nyelvű szakmunkákat is megtalálhatják - s kölcsönözhetik is - az érdeklődők. ezenkívül körülbelül 500 helyen tartanak üzemi könyvvásárokat és több mint 200 vállalatnál, intézménynél szerző-olvasó, valamint kiadó-olvasó találkozókat, ankétokat a közelmúltban kibocsátott, illetve a már jelzett könyvekről.

szorgalmazzák a műszaki könyvklub helyi, vállalati csoportjainak létrehozását is, hiszen a szakmai önképzésnek a műveltségi színvonal emelkedésén túl - óriási népgazdasági eredményei is vannak. nemrég például a kohászatban felmérték, hogyan kamatozik gazdaságilag a dolgozók műszaki-szakirodalmi tájékozottsága, újonnan szerzett tudása: egy év alatt 100 millió forintos megtakarítást mutatott ki a statisztika.

mivel az idei, sorrendben a negyedik országos műszaki könyvnapokat bőségesebb választékkal rendezik, mint az elmúlt években - növekedésre számítanak a forgalomban is, amely egyébként 1962-ben három millió, 1963-ban öt millió, 1964-ben pedig csaknem hét millió forint volt.

a könyvkereskedelem általános 50 százalékos könyv-áreszállítási akcióját a műszaki könyvek vonatkozásában október 16-tól meghosszabbítják november 6-ig, a műszaki könyvnapok végéig.
/ mti/

-. -

bb. 60. hármaskrek győrrött

vid/j/a/fm

1965. október 5.

a győr megyei kórház 1. számú szülészeti osztályán sándor lajosné 28 éves bőnyrétalapi lakos, állami gazdasági dolgozó kedden három egészséges gyermeknek adott életet. a két kisfiú és a kislány össz-súlya 5 650 gramm. az anya és az újszülöttek jól érzik magukat. sándor lajosné, mivel eddig három gyermeke volt, egyszerre hatcsalados anyává „lépett elő„./mti/

-. -

16.55/a

- 34 -

bb. 54. magyar grafikák „utaztak,, buenos airesbe

1 tf/tr/e fm la

1965. október 5.

hat magyar grafikusművésznek összesen 18 képét küldte el a kulturális kapcsolatok intézete arra a nemzetközi grafikai pályázatra, amelyet buenos aires egyetemi könyvkiadója - az eudeba - hirdetett meg diszkiadásu don quijote albumának illusztrálására. a borítékokat - a pályázat kiírásának megfelelően - jelígesen postázták. /mti/

-. -

bb. 55. a vigszinházban lép fel az ndk nemzeti néphadseregének művészegyüttese

1 vt/sk/e zs la

1965. október 5.

a német demokratikus köztársaság nemzeti néphadseregének művészegyüttese október 7-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel budapesten, a vigszinházban diszkiadásra mutatja be műsorát, az ndk nemzeti ünnepe, - az első munkás-paraszt német állam fennállásának 16. évfordulója alkalmából. /mti/

-. -

bb. 56. brüsszelben decemberben karikatura világkiállítás nyílik

k tf/tr/e fm la

1965. október 5.

a humoristák nemzetközi szövetsége rendezésében. nyolc magyar karikaturista is résztvesz a bemutatón: balázs-piri balázs, gerő sándor, kaján tibor, kallus lászló, mézáros andrás, sajdik ferenc, szür-szabó józsef és zsoldos sándor 50 rajzát nevezi be a kiállításra a kulturális kapcsolatok intézete./mti/

-. -

bb. 59. dr.szarvas pál rektor rómába utazott

vid/j/e fm la

1965. október 5.

a római tudományegyetem szervesetlen kémiai tanszékének meghívására dr.szarvas pál tanszékvezető egyetemi tanár, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rektora kedden rómába utazott. a debreceni rektor előadást tart a római tudományegyetemen. /mti/

-. -

16.35/e

17.02/a

- 35 -

10/2

bb. 57. magyar kiállítás koppenhágában, dán grafikai tárlat szentesen

i tf/tr/e fm

1965. október 5.

magyarország tájait, természeti szépségeit és műemlékeit bemutató művészi fotókból és rézkarcokból kiállítás nyílt a napokban a koppenhágai városi könyvtár előadótermében a dán-magyar társaság rendezésében. helyet kaptak az anyagban gazdagon illusztrált magyar irodalmi művek és művészeti albumok is.

egyidőben a dániai magyar bemutatóval a muzeumi hónap programjában szentesen dán grafikákból nyitottak kiállítást a koszta józsef muzeumban. ezt a kollekción előzőleg budapestten és veszprémben láthatta a közönség. /mti/

bb. 58. nyereménybetétkönyv-sorsolás

t kf/otp/e la

1965. október 5.

a nyereménybetétkönyvek 1965. 3. negyedévi sorsolását október 5-én budapestten, nádor utcai székházában tartotta az országos takarékpénztár.

a huzáson a szeptember 29-ig váltott és a sorsolás napján érvényes nyereménybetétkönyvek vettek részt. azok a betétkönyvek, amelyeknek utolsó három számjegye /számvégződése/ megegyezik az alább felsorolt számokkal, az 1965. 3. negyedévi átlagbetétjüknek a számok mellett feltüntetett százalékat nyerték.

számvégződés	nyeremény százalék	számvégződés	nyeremény százalék
061	25	540	25
085	25	572	25
116	25	589	25
177	100	626	25
221	25	639	25
257	50	664	200
278	25	758	50
353	25	772	25
380	25	797	25
397	25	880	25
408	25	885	25
468	25	937	25
510	25		

a nyeremények összegéből 20 százalékos nyereményilletéket vonnak le. a nyereményeket október 18-tól fizeti ki a betétkönyvet kiállító takarékpénztári fiók, illetve postahivatal. /mti/

16.53/e
17.10/a (730 Puc)

- 36 -

bb 63. angol lektor debrecenben

vid/j/s fm la

1965. október 5.

a most kezdődött tanévben angol lektora lesz a debreceni kossuth lajos tudományegyetemnek. a napokban megérkezett debrecenbe paul aston, aki egy tanévet tölt lektorként az egyetem angol nyelvi és irodalmi tanszékén. /mti/

bb 65. dr. maller sándor,

tné/s zs la

1965. október 5.

a magyar unesco bizottság főtitkára a finn unesco bizottság meghívására szeptember 26 és október 5 között látogatást tett finnországban. a látogatás alkalmat nyújtott a két unesco bizottság közötti együttműködés további fejlesztésének megbeszélésére. dr. maller sándort fogadta saukkonen közoktatásügyi miniszter is. /mti/

bb 66. a mahart közli,

tm/s la

1965. október 5.

hogyan a sirály szárnyashajó munkaszünet előtti napon budapestről visegrád-esztergomba közlekedő járatát beszünteti. október 10-től a sirály szárnyashajó csak munkaszüneti napokon közlekedik visegrád és esztergom hajóállomásra. a kiadott új menetrend szerint a szárnyashajó budapest vigadó térről 9 órakor, míg esztergomból 16 órakor indul. /mti/

17.10/s (730 Puc)
17.12/a

- 37 -

me

bb. 62. sarki hideg szivárog a kárpátok hágóján: bucsuzik a vénasszonyok nyara - de nem véglegesen - a nappali felmelegedés kissé gyengül, ködök, felhősödés

1 cs/gk/e ká la

1965. október 5.

a skandinávián át több hullámban délnyugatnak áramló sarki hideg megtorlódott a kárpátok hegyláncán, s az alacsonyabb északkeleti hágókon megkezdődött a beszivárgása. kedden délután kassáról már 10 méteres másodpercenkénti sebességű északi szelet jelentettek a megfigyelők. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy európa nagy részén még mindig az a nagykiterjedésű anticiklon uralkodik, amely szeptember utolsó harmadában alakult ki, óriási területeken derült, viszonylag meleg, párás, helyenkint ködös az idő. csak a kontinens nyugati és északi, valamint északkeleti szegélyeiről jelentettek változékony, esős időt, a moszkvától északkeletre, az ural felső vidékéig elterülő tájakon mínusz 1-3 fokos hajnali fagyokat mértek, finnországi északi területein mínusz 5- mínusz 8 fokig süllyedt a hőmérők higánya. az észak-urali tájakról ismétlődő hózaporokat jeleztek a megfigyelőállomások. ugyanakkor a földközi-tenger közepe és keleti medencéjében még nyári meleg van: a balkán félsziget, továbbá görög- és törökország déli vidékein a maximumok elérték a 30, cipruson pedig a 32 fokot is. észak-afrika egyes tájain 32-34, jordániában 36 fokos a hőség. a 15 fokos maximumok zónahatára skócia, dánia és moszkva vonala mentén húzódik, a 25 fokos maximumoké pedig a bordeaux-po síkság-belgrád és a krim-félsziget vonalán.

hazánkban hétfőn 5.3 fokkal volt magasabb a napi középhőmérséklet, mint a sokévi átlagszint, kedden azonban 3 fokig csökkent ez a valóban rendkívüli „melegtöbblet”, a hétfői maximumok országosan 21-26 fokig emelkedtek. kedden már nagyobb volt a hőmérsékleti különbség: a dunántúlon a hosszantartó ködök miatt már csak 10-20 fokig melegedett fel a talajközeli levegő, viszont a keleti országrészekben, főleg a tiszántúlon, még sokhelyütt mértek 25-26 fokot.

dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője elmondotta, hogy a rendszerint szeptember 26 és október 3 között érkező derült, meleg időszak, a vénasszonyok nyara az idén kissé hosszabbra sikerült, s csak 5-én kezdtek mutatkozni a nagy anticiklon-rendszer gyengülésének előjelei.

/folyt. köv./
17-12/e
47.20/a

- 38 -

bb. 62. /sarki hideg...folyt./e

valószínűnek látszik, hogy az anticiklon további ellaposodásával a sarki eredetű hideg légtömegek előzönlök európa nagy részét, erősödik a borulás, szórványos esőzésekre is számítanunk kell. a közelgő változásokra utalnak a kedden megjelent nyári gomolyfelhők is. aggodalomra azonban még nincs ok. a lehülés és a kíséretében érkező esőzések - remélhetőleg - csak átmeneti jellegűek lesznek: néhány nap múlva újabb felmelegedési periódus kezdődik. a jelek ugyanis arra mutatnak, hogy az október még sok szép, derült nappal kompenzálja a nyár mulasztásait.

az elmúlt napokban többfelé elhangzott olyan vélemény, hogy „a legöregebb emberek sem emlékeznek hasonlóan enyhe és nyárian derült őszre”, a meteorológusok szerint ez úgy igaz, hogy „a feledékeny emberek nem emlékeznek ilyen őszre”, a feljegyzések ugyanis arról tanuskodnak, hogy például 1942-ben már a szeptember is csaknem végig rendkívül enyhe és száraz volt, s október 10-ig tartott a vénasszonyok nyarának első szakasza. október 1-én budapest 29 fokot mutatott a hőmérők, az alföld több állomása pedig 30-30.4 fokot jelzett. kisebb átmeneti időrosszabbodás után a szép idő visszatért, s november 10-ig tartott. november 5-én még budapest 20 fokot mértek. hasonlóan kellemes ésszáraz tartó volt a vénasszonyok nyara 1943-ban, amikor az október 1-1 maximum budapest 27.5 fok volt, s a derült, szép idő október 11-ig tartott. az idehez hasonló szép szeptember után vissza-visszatérő hosszabb-rövidebb derült időszakokat hozott az 1953-as október. tehát csupán az analógia alapján is remélhetjük, hogy az idei vénasszonyok nyara sem bucsuzik még véglegesen. /mtl/

...

bb. 62. csurgói máté lajos grafikai kiállítása

t tf/tr/e fm la

1965. október 5.

Látható a váci utcai gondolat-könyvesboltban a magyar könyvkereskedelmi vállalat és a magyar képzőművészek szövetsége közös rendezésében. hárs györgy költő és keres emil rögtönzött előadói műsorával nyitották meg kedden délután a gondolat bolt grafikai bemutató-sorozatának ezt az „évadzáró”, rendezvényét, amely előtt korábban heinzelmann emma, perei zoltán, józsa jános, maurer dóra és szász endre illusztrációival ismerkedhetett meg itt a közönség, a vásárlók sokasága.

/folyt. köv./
17.25/e
17.27/a

- 39 -

bb. 64. /csurgói m⁴té lajos...folyt./e

huszonöt fekete-fehér és színes grafikáját mutatja be csurgói m⁴té lajos, aki több lapot készített egyebek között radnóti-művek illusztrálására is.

az elmúlt hónapokban nagy érdeklődéssel kísért bemutató sorozatot az őszi csucsforgalom és a karácsonyi könyvvásárlási akció után januárban tovább folytatják. /mti/

bb 67. kisállattenyésztési tanácskozás bugacon

vid/ká/tr/s La 1965. október 5.

az országos földművesszövetkezeti tanács kisállattenyésztő bizottsága kedden bugacon tárgyalta meg a háztáji libatenyésztéssel kapcsolatos tennivalókat. a háztáji udvarok bemutatásával egybekötött tanácskozást dr. anghi csaba, a kisállattenyésztő bizottság elnöke nyitotta meg, majd dr. pacs istván, a gödöllői agrártudományi egyetem adjunktusa tartott vitaindító előadást. a tanácskozáson kitűnt, hogy a libatenyésztés országsszerte fellendülőben van. a törzsállomány az idén ötvenezerral szaporodott, s eléri a 700.000-et. az állomány növekedését, főleg ami a háztáji gazdaságot illeti, a kövér liba árának rendezése, valamint a takarmány juttatás segítette elő. ez évben 1,800.000 nagyobb részét májlibát értékesítenek a háztáju gazdaságok, s a viziszárnyas tenyésztő nagyüzemek. a háztáji gazdaságok naposlibaellátásához az idén nagy segítséget nyújtottak a földművesszövetkezetek. az előző évinél egymillióval több napos libát hoztak forgalomba. /mti/

..-

17.30/a

- 40 -

bb 64. több mint kétezerháromszáz előfelvételi az egyetemeken és főiskolákon

fe/sk/s zs La 1965. október 5.

a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint az egyetemeken és főiskolákra az idén több mint 2300 olyan fiatalot vettek fel az 1966-1967-es tanévre, akik sikeresen helytálltak a felvételi vizsgán, de helyhiány miatt csak a jövő esztendőben kezdhetik meg tanulmányaikat. a budapesti, debreceni, pécsi és szegedi tudományegyetemeken, valamint a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen mintegy 1000, a műszaki egyetemen 600, az agrártudományi felsőoktatási intézményekben 500, a tanárképző főiskolákon, valamint a tanító- és óvónőképző intézetekben 200 fiatalnak már biztosítottak helyet a következő tanévre.

a rendelkezések szerint e fiataloknak a jövő tanév elején kilenc hónapos munkaviszonyt kell igazolniuk. a munkahely a fiatal magatartásáról, viselkedéséről és az ott végzett munkájáról is beszámol az érintett felsőoktatási intézménynek. az egyetem és a főiskola ugyanis érvénytelenítheti az előfelvételt, ha a fiatal a munkahelyen magatartásával arra érdemtelennek bizonyult.

a leendő egyetemistáknak a munka mellett előkészítő tanfolyamokon, konferenciákon, foglalkozásokon kell felkészülniük tanulmányaikra. a korábbi évek tapasztalatai alapján az egyetemeken és a főiskolák azonban az idén figyelembe veszik a fiatal elfoglaltságát; sokan ugyanis három műszakban dolgoznak és így az előkészítő tanfolyamokon nem minden alkalommal tudnak megjelenni. ilyen esetekben elfogadható az is, hogy a tanfolyam anyagát egyéni tanulással sajátítsák el a diákok s a tananyagból konzultációkon számoljanak be.

az egyetemi, főiskolai előkészítő tanfolyamok, foglalkozások általában november hónapban kezdődnek meg.

az előre felvett diákok jelentős része katonaköteles fiatal, s szeptemberben már megkezdte katonai szolgálatát. számukra a honvédségnél is biztosítják a lehetőséget a folyamatos tanulásra, a felkészülésre. /mti/

17.05/s
17.39/a

..-

- 41 -

bb 68. brutyó jános fogadta az átutazóban lévő jugoszláv szakszervezeti küldöttséget

tm/s la

1965. október 5.

a varsói, vi. szakszervezeti világkongresszuson részvevő jugoszláv szakszervezeti küldöttség szvetozár vukmanovicsnak, a jugoszláv szakszervezeti szövetség központi tanácsa elnökének vezetésével kedden hazánkba érkezett. a jugoszláv vendégeket megérkezésük után a szot székházában fogadta brutyó jános, a szot elnöke. a jugoszláv küldöttség szerdán folytatja útját varsóba./mti/

-. -

bb 69. a beruházások helyzetéről tárgyalt a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/j/s fm la

1965. október 5.

a tanácsi beruházások helyzetéről hangzott el tájékoztató a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. nyiregyháza fejlesztésére az idén 123 millió forintot költenek. az összegből 60 milliót lakásépítkezésekre, 63 milliót egyéb létesítményekre használnak fel.

megkezdtek az északi lakótelep építését, s a tervek szerint ez évben 203 lakást adnak át rendeltetésének. itt további 373 lakás építését kezdték meg, amelyből 50 már a jövő év tavaszára elkészül. a déli alközpontban és a város más részén is épülnek lakások. így jövőre mintegy 300 család jut majd lakáshoz a városban.

jó ütemben halad a város közművesítése. rövidesen befejezik az egységes vízmű építését s a következő években a kapacitásbővítés és az utcai vezetékek lefektetése lesz a feladat. az utóbbi feladatok végrehajtásában már lényegesen nagyobb lehetőség nyílik a saját erőforrások és a társadalmi munka tervezésére, felhasználására. rövidesen befejeződik a város csatornázása, s megkezdtek a gázvezeték építését.

a szociális és egészségügyi létesítmények közül elkészült az anya- és csecsemőotthon, és megkezdtek a kórház bővítését. a sarkantyú utcában új bölcsőde, a vécsey- közben óvoda nyílik az idén. megtették az előkészületeket a 210 személyes tanyai kollégium építésére./mti/

-. -

18.03/a

- 42 -

bb 70. kiállítás az angliai színpadok dizszeteiből és jelmezeiből

t s /hné/s zs la

1965. október 5.

kedden a vigszínházban kiállítás nyílt a brit dizszet és jelmeztervezés 25 éve címmel. a kiállítást várkonyi zoltán, a vigszínház rendezője nyitotta meg, majd nigel goshing, az observer kritikusa mondott köszönetet a kulturális kapcsolatok intézetének és a vigszínháznak azért, hogy a magyar-angol kulturális csereegyezmény keretében lehetőséget biztosítottak a tárlat megrendezésére. az ünnepélyes megnyitón ott volt több budapesti színházunk igazgatója és vezető művésze, valamint kulturális életünk több ismert képviselője. részt vett a megnyitó ünnepségen sir alexander francis morley, nagy-britannia és észak-irország egyesült királyság budapesti nagykövete, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több tagja. /mti/

-. -

bb 71. emberölésért 15 évi szabadságvesztés

bc/tr/s zs la

1965. október 5.

dér józsef 39 éves mozdonyfűtő emberölési bűnügyében ítélkezett kedden délután a pest- megyei bíróság. az ügy előzménye, hogy dér együtt lakott felesége nevelőszüleiével. az együttlakás idején megromlott a viszony a mozdonyfűtő és a nevelő -szülők között, nagyrészt a feleség nevelőnője, pál józsefné magatartása miatt. a nézeteltérések többször tettlegeességig is fajultak. a fűtő egy alkalommal pál józsefet sürgette, hogy költözzenek el a közös lakásból. a szóváltásból heves vita támadt, s dér többször megütötte az idős embert, majd felkapott egy baltát, s azzal többször fejbe sújtotta. a zajra a konyhába lépett pál józsefné. a fűtő rámtámadt, majd az ablakon át menekülni akaró asszonyra többször lesújtott a baltával. az elszöndevett súlyos sérülések következtében pál józsef és felesége meghalt.

a bíróság dér józsefet 15 évi szabadságvesztésre ítélte. az ítéletben többek között enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a pálné részéről megnyilvánult ellenséges magatartás miatt alakult ki az áldatlan viszony. az ügyész súlyosbításért, az elítélt és védője enyhítésért fellebbezett./mti/

-. -

19.10/a

- 43 -

bb. 72. a „dunai hangok,, bolgár vegyeskórus hangversenye
a zeneakadémián

áe/tné/s fm la

1965. október 5.

a munkásörtség központi férfikara vendégszereplésének
viszonzásaként hazánkba érkezett „dunai hangok,, nevű
bolgár vegyeskórus kedden a zeneakadémián nagyszerű
hangversenyen mutatkozott be a budapesti közönségnek. a
csaknem 30 esztendeje működő külföldön is ismert 125
tagu együttest tevékenységéért bulgária egyik legnagyobb
állami kitüntetésével, a „cirill és method,, érdemrend-
del jutalmazták. repertoárjában több mint száz klasszikus
bolgár és külföldi szerző műve szerepel. a budapesti hang-
versenyen kitűnő előadásban szólaltatták meg többek között
lassus, pergolesi, gluck, haydn, mozart, kodály, szostakovics
műveit, s bolgár szerzők kórusfeldolgozásait./mti/

-. -

bb. 73. időjárásjelentés

tm/e la

1965. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti október 5-én, kedden
19.00 órakor:

hűvösebb idő

várható időjárás szerda estig: felhős idő, helyenként
eső, egy-két helyen zivatar. mérsékelt, időnként élénk északi,
északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérsék-
let szerdán 17-21 fok között. /mti/

-. -

19.30/e

- 44 -

bb. 74. „az egyetemi színpad bemutatkozik,, - vidám műsoros
est az első éves bölcsészhallgatók tiszteletére

t/áe/tné/a/fm

1965. október 5.

a budapesti egyetemi színpad hagyományai közé tartozik,
hogy minden évben vidám műsoros esttel köszönti az új
bölcsészhallgatókat. ezek az előadások egyúttal tájékoztat-
ják a „gólyákat,, az egyetemen folyó sokoldalú kulturális
munkákról, s ehhez új résztvevőket is toboroznak. kedden ke-
rült sor az idei bemutatkozásra: a nemzetközi hírű universitas
együttes mellett az ugyancsak országszerte ismert egyetemi
ének-, zene- és tánckar, valamint több „diákszár,, szórakoz-
tatta a közönséget, akik nagy tetszéssel fogadták a színvo-
nalas, vidám műsort./mti/

-. -

bb. 75. nagy sikerrel mutatkozott be a leningrádi miniatűr
színház társulata

t s/tm/e fm la

1965. október 5.

kedden este a nemzeti színházban megkezdte magyarországi
vendégszereplését a leningrádi miniatűr színház társulata. a
kiváló szovjet művészek 1961 decemberében léptek fel első íz-
ben budapesten a bartók teremben és napok alatt meghódították
a magyar közönséget. a társulat az eltelt évek során járt töb-
bek között angliában, romániában, s most éppen szófiából ér-
keztek hazánkba. fellépésüket mindenütt hatalmas siker kísér-
te. arkagyij rajkin és a társulat budapesti vendégjátékát nagy
érdeklődés előzte meg; mind a nyolc - október 5-12-ig - sorra
kerülő előadásra már elővételben elkelték a jegyek.

az együttes budapesten új programmal mutatkozott be. arka-
gyij rajkin - éppen úgy, mint 1961-ben - több számát most is
magyarul adta elő. a két- és félórás műsorban a tolmács és a
konferanszié szerepét az oroszul kitűnően beszélő rendező, ka-
zán istván töltötte be. a több mint tíz szatirikus jelenetből
és magánszámából álló műsort a közönség nagy tetszéssel fogadta.
az előadás után hosszantartó vastappsal ünnepelték a nézők ar-
kagyij rajkint, az oszszszk népművészt és a leningrádi minia-
tűr színház együttesének tagjait. /mti/

-. -

19.45/e

19.50/a 20²⁰ Pnc

- 45 -

bb 76. fogadás az ndk nagykövetségének kereskedelempolitikai osztályán

sz/tm/s la

1965. október 5.

kedden este heinz naue, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa és günter august nagykövetségi tanácsos a német demokratikus köztársaság megalakulásának 16. évfordulója alkalmából a nagykövetség kereskedelempolitikai osztályán fogadást adott. a fogadáson részt vett a magyar gazdasági élet számos vezető képviselője./mti/

--

bb 77. ünnepi filmbemutató az ndk nemzeti ünnepe alkalmából

ae/tr/s la

1965. október 5.

a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatósága és a fővárosi tanács vb népművelési osztálya kedden ünnepi filmbemutatót rendezett a német demokratikus köztársaság megalakulásának 16. évfordulója alkalmából. az ünnepi esten megjelent lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, papp sándor, a műm filmfőigazgatóságának vezetője, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a fővárosi tanács és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint a társadalmi és kulturális élet több ismert képviselője. részt vett az esten wilhelm meissner, az ndk budapesti nagykövete is.

az ünneplő közönség soraiban helyet foglalt az ndk hazánkban tartózkodó filmművészeti delegációja : dr. günter witt, az ndk művelődésügyi minisztériumának miniszterhelyettese, joachim mückenberger, a defa filmstudio igazgatója, valamint manfred karge és rolf röhmer filmművészek.

a két filmművész az est műsorában bemutatott, a moszkvai fesztiválon díjat nyert „werner holt kalandjai„ című film főszereplője. a művész- delegációt nemeskürthy istván, a magyar filmgyártó vállalat iv. játékfilm- studiojának vezetője üdvözölte.

a bemutatott filmet a résztvevők nagy tetszéssel fogadták. az ünnepi est szívélyes, baráti hangulatban lezajlott fogadással ért véget./mti/

--

20.20/a 20⁴Pue

- 46 -

V német

bb 78. fogadás a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából

vt/tm/s la

1965. október 5.

a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából rudolf chlubna alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja kedden este fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent köteles jeno altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese. ott volt a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, a honvédelmi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

frantisek pisek nagykövettel az élen résztvettek a fogadáson a csehszlovák nagykövetség tagjai. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője, számos katonai és légügyi attaséja. ott voltak a fogadáson az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői./mti/

--

bb 79. magyar küldöttség utazott a szocialista országok zeneművész szövetségeinek bukaresti értekezletére

ol/gk/s fm la

1965. október 5.

sárai tiber zeneszerző, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára és szávai nándorné, a szövetség főtitkárhelyettese kedden a román fővárosba utazott. a szocialista országok zeneművész szövetségei titkárainak értekezletén vesznek részt. a háromnapos konferencián az együttműködés további bővítésének lehetőségeit tárgyalják meg./mti/

--

- v é g e -

20.45/a

- 47 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 6.

bb. 1. nyolcvanötezer diák az iskolák szakosított tantervű - tagozati osztályaiban

1 vt/tm/e zs bs

1965. október 6.

az általános- és a középiskolákban több mint kétezer osztályban az idei tanévben már mintegy 85 000 tanuló vesz részt szakosított tantervű - tagozati - oktatásban, körülbelül 25 000-rel több, mint az előző oktatási évben. ezekben a speciális osztályokban a diákok magasabb óraszámban tanulják a tagozat jellegét adó tárgyat. a gimnáziumokban például ebben az oktatási évben már 724 nyelvi osztály működik; 386 orosz tagozatu, 338-ban pedig angol, francia, német, olasz, illetve spanyol nyelvet tanítanak tagozati rendszerben.

emelkedett a gimnáziumok természettudományos tagozatu osztályainak száma is: az idei tanévben több mint száz ilyen osztály működik, ahol a diákoknak a számtant, a biológiát, a kémiát, a fizikát oktatják magasabb óraszámban. vannak ének-, zene- és testnevelési tagozatu osztályok is. /mti/

...-

bb. 2. iker-szőlősorok a balatonparton

vid/ká/tr/e la

1965. október 6.

a balatonpart nagykiterjedésű borvidékein a hagyományos keskeny sortávolságot mindinkább felváltja a gépesíthető nagyüzemi szőlőművelési mód. a szakembereket azonban igen sokat foglalkoztatja, hogy a széles sorok miatt a kevesebb tőkeszámmal még a legmodernebb szálvesszős művelés mellett sem tudják azt a termésmennyiséget elérni, mint korábban. ezért dr. Kaiser géza, a balatonfüredi szőlészeti szakiskola igazgatója iker-soros telepítéssel próbálkozott.

/folyt.köv./

- 1 -

Ha